

Drechtwerk Jaarstukken 2016

Datum: 5 April 2017

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag 2016.....	4
1.1 Verslag directie.....	5
1.2 Bedrijfsvoering.....	7
1.3.1 DWGroen.....	9
1.3.2 DrechtwerkDiversiteit.....	10
1.3.3 WerXaam.....	11
1.3.4 DrechtstedenActief.....	12
1.4 De organisatie.....	14
1.5 Bestuur, Management en Ondernemingsraad.....	15
1.6 Bericht van de Ondernemingsraad.....	16
1.7 Personeel & Organisatie.....	17
1.7.1 Arbeidsvoorwaarden.....	17
1.7.2 Verzuim.....	17
1.7.3 Groepsvervoer.....	18
1.7.4 Personenvervoer.....	19
1.7.5 Schuldhulpverlening.....	19
1.7.6 Ongewenste omgangsvormen.....	20
1.7.7 Salarisadministratie.....	20
1.7.8 BHV/KAM.....	20
1.7.9 Opleidingen BHV.....	20
1.8 Programmaverantwoording.....	21
1.8.1 Financiële verantwoording Programma Drechtwerk.....	21
1.9 De Paragrafen.....	25
1.9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	25
1.9.2 Risicoparagraaf.....	26
1.9.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	26
1.9.4 Financiering.....	27
1.9.5 Gemeenten.....	30
1.9.6 Verbonden partijen.....	30
1.9.7 Bedrijfsvoering.....	32
2. Jaarrekening 2016.....	34
2.1 Balans per 31 december.....	35
2.2 Overzicht Baten en Lasten.....	37
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	38
2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2016.....	41

2.4.1 VASTE ACTIVA	41
2.4.2 VLOTTENDE ACTIVA	43
2.4.3 PASSIVA	44
2.4.4 VLOTTENDE PASSIVA	47
2.5 Toelichting op het overzicht van Baten en Lasten	49
2.5.1 SiSa-bijlage	56
2.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	57
2.7 Controle verklaring van de onafhankelijk accountant	59
3. Overige informatie 2016	60
3.1 Sociale gegevens	61
3.2 Afkortingen	65

1.Jaarverslag 2016

1.1 Verslag directie

Voor u ligt het jaarverslag van Drechtwerk als concern zoals dat de afgelopen jaren bestond. Gedurende 2016 is gestaag verder gewerkt aan de realisatie van de eind 2014 ingezette transitie. Een transitie die ook zichtbaar werd in de sloop van de zogenaamde oudbouw op het (voormalige) Drechtwerkterrein). Een en ander tegelijk met verdere verbetering van de bedrijfsvoering en van de bedrijfsresultaten.

Transitie

Naast de eerder al gerealiseerde overgang van het voormalige Drechtwerk-Personeel naar de SDD en de gedeeltelijke verkoop, en daarmee de vorming van de Socical Joint Venture, FrisFacilitair zijn in 2016 de volgende stappen gerealiseerd. Bellissimo is overgedragen aan het DaVinci College en het management van de bedrijfscatering is uitbesteed. Daarmee is de opheffing van de BV Diversiteit een feit. Tevens is de verkoop van het volledige bedrijf AssemblyPartner aan een succesvolle sociale ondernemer gerealiseerd.

Voor DWGroen hebben de 6 colleges in 2016 ingestemd met de ontwikkeling van een innovatief model. Dat op advies van de brede intergemeentelijke werkgroep. In 2017 zal DWGroen nog een jaar in huidige vorm opereren en zal dat nieuwe model worden geïmplementeerd als de haalbaarheid ervan is aangetoond. Als de realisatie binnen de gestelde kaders kan worden gerealiseerd kan vanaf 1-1-18 DWGroen zijn opgeheven en zal het personeel in een "pool" bij groenaanbieders werken.

Eind 2016 is besloten de resterende aandelen in FrisFacilitair te verkopen hetgeen begin 2017 wordt geformaliseerd. Via afspraken waarin geborgd is dat de positieve bedrijfsresultaten ten goede komen aan het personeel en kunnen worden ingezet voor het realiseren van meer werkgelegenheid voor de (brede) doelgroep van de participatiewet.

Bij al deze majeure ontwikkelingen is de OR actief betrokken geweest en heeft in alle gevallen positief geadviseerd. Doordat helder is dat de ingezette ontwikkelingen de medewerkers ten goede komen en hun belangen daarin goed zijn geborgd is de transitie van Drechtwerk zonder onrust onder personeel gerealiseerd.

Tenslotte is eind 2016 de lijn ingezet om te bezien om DrechtstedenActief, dat steeds breder inzet op ook andere doelgroepen, om te vormen naar een stichting.

Via de verschillende raadsinformatiebrieven de afgelopen jaren zijn de gemeenten geïnformeerd over de ontwikkelingen.

Met voornoemde ontwikkelingen bestaat Drechtwerk in 2017 nog maar uit 2 bedrijven, DWGroen (conform voornemen als laatste jaar in die vorm) en DrechtstedenActief (voorgenomen omvorming naar een separate stichting) personeelszaken en de staf.

Daarmee komt in beeld dat per 2018 Drechtwerk geen eigen bedrijven of bedrijfsactiviteiten meer heeft. Als werkgever voor (in ieder geval) de doelgroep zal Drechtwerk dan als het ware een "pay-rol" organisatie zijn waarvan alle medewerkers zijn gedetacheerd in de voormalige bedrijven en daarbuiten.

Daarmee wordt de ingezette strategie gerealiseerd. Geheel in lijn met de geest van de Participatiewet en de inclusieve maatschappij.

Bedrijfsvoering

Het eerste kwartaal heeft voor AsemblyPartner en DWGroen in het teken gestaan van het realiseren en betrekken van de nieuwe huisvesting. Een en ander is tot tevredenheid gerealiseerd en door de actieve

inzet van betrokken op realisatie tegen minimale kosten, ruim binnen de beschikbare budgetten gerealiseerd. De nieuwe huisvesting heeft een positieve uitwerking op de positionering van de bedrijven en gesteld kan worden dat het in het kader van de verkoop van AssebyPartner een mede bepalende factor is geweest.

De effecten van de sturing op de kwaliteit van de interne bedrijfsvoering is intern duidelijk zichtbaar in het feit dat er in de bedrijfsvoering nauwelijks tot geen "verrassingen" meer voorkomen. De inmiddels effectieve interne controle laat zien dat we kort op de bal zitten en veel meer preventief dan alleen nog maar repressief werken. Ook de expliciete tevredenheid van de vorige accountant begin 2016, en het feit dat ook de inmiddels aangestelde nieuwe accountant geen nieuwe bevindingen heeft en de complimenten van de accountants van de verschillende koperspartijen in 2016 geven daar duidelijk blijk van. Daarnaast bleef ook de sturing op de kwaliteit van de productie en dienstverlening zichtbaar in de verschillende weer behaalde audits en certificeringen en heeft het in 2016 ingerichte kwaliteitssysteem voor de dienstverlening aan zorg-cliënten er toe geleid dat we zijn toegelaten als aanbieder voor de WMO.

Bedrijfsresultaten

Na de in 2015 gerealiseerde structurele halvering van de tekorten van Drechtwerk en daaruit voortvloeiende forse financiële voordelen voor de gemeenten werd bij de eerste bestuursrapportage van 2016 zichtbaar dat er sprake was van een nadeel op het subsidieresultaat van € 2,3 miljoen. Grotendeels het gevolg van de (niet beïnvloedbare) landelijke ontwikkelingen die de rijks financiering bepalen. Door de voortgezette verbetering van de eigen bedrijfsresultaten kon het nadeel op dat moment worden beperkt tot € 1,8 miljoen. Ook de € 0,5 miljoen nadeel op de personele kosten bij de 2^e bestuursrapportage konden worden opgevangen uit de betere resultaten van de operatie. Uiteindelijk resulteert de jaarrekening in, per saldo, een positieve bijstelling van € 0,7 waardoor het eerder genoemde nadeel van 2,3 miljoen van het subsidieresultaat maar voor € 1,1 ten laste van de gemeenten komt. Men name DWGroen en Drechtstedenactief hebben de (negatieve) bedrijfsresultaten weer verder verbeterd. Een compliment waard. Daarbij is te vermelden dat de financiële voordelen van de opheffing van Diversiteit BV en de verkoop van AssemblyPartner in en vanaf 2017 zullen vallen.

J.J.M. Thielen

Algemeen Directeur

1.2 Bedrijfsvoering

Paragraaf Bedrijfsvoering

Het eerste kwartaal heeft voor AsemblyPartner en DWGroen in het teken gestaan van het realiseren en betrekken van de nieuwe huisvesting. Een en ander is tot tevredenheid gerealiseerd en door de actieve inzet van betrokken op realisatie tegen minimale kosten, ruim binnen de beschikbare budgetten gerealiseerd. De nieuwe huisvesting heeft een positieve uitwerking op de positionering van de bedrijven en gesteld kan worden dat het in het kader van de verkoop van AsemblyPartner een mede bepalende factor is geweest.

De bedrijfsvoering is, bijvoorbeeld op de aspecten van Planning & Controll, Interne Controle en ICT, inmiddels voldoende stabiel en betrouwbaar. In 2016 zijn verschillende stappen gezet ter consolidatie en verdere verbetering. Waarbij vanzelfsprekend kritisch gekeken wordt naar welke inzet in het licht van de afbouw van het concern zinvol is.

De effecten van de sturing op de kwaliteit van de interne bedrijfsvoering is intern duidelijk zichtbaar in het feit dat er in de bedrijfsvoering nauwelijks tot geen "verrassingen" meer voorkomen. De inmiddels effectieve planmatige en risicogestuurde interne controle laat zien dat we kort op de bal zitten en veel meer preventief dan alleen nog maar repressief werken. Ook de expliciete tevredenheid van de vorige accountant begin 2016, en het feit dat ook de inmiddels aangestelde nieuwe accountant geen nieuwe bevindingen heeft en de complimenten van de accountants van de verschillende koperspartijen in 2016 geven daar duidelijk blijk van.

Daarnaast bleef ook de sturing op de kwaliteit van de productie en dienstverlening zichtbaar in de verschillende weer behaalde audits en certificeringen. Hetgeen zeker in een bedrijf als het onze geen sinecure is. Ook heeft het in 2016 ingerichte kwaliteitssysteem voor de dienstverlening aan zorg-cliënten er toe geleid dat we zijn toegelaten als aanbieder voor de WMO dagbesteding. Met opleidingen en trainingen worden ook de ondersteunende functies als de bedrijfshulpverlening op niveau gehouden die in de operatie dit jaar weer adequaat hebben geopereerd, en minder hebben hoeven optreden.

Met het management van DrechtstedenActief wordt een traject doorlopen met onder andere elementen ter verdere versterking van leiderschap en ondernemerschap. Ook heeft DSA haar top 10 klanten bezocht en bevraagd op klanttevredenheid en mogelijke verbetermogelijkheden. Daaruit blijkt grote tevredenheid. In dit kader ook noemenswaardig is dat FrisFacilitair is genomineerd voor de nationale branche-overstijgende prijs "Best presterende onderneming" en reeds de prijs voor beste in de schoonmaakbranche (dat wil zeggen samen met de commerciële concullega's in de branche) heeft gewonnen. Een mooi compliment voor de Social Joint Venture van Drechtwerk met de ACI-Groep (sinds 1-1-16).

Naar aanleiding van een oproep van de directie daartoe voor de zomer zijn een 5-tal klachten ingediend bij de klachtencommissie. Deze blijken alle 5 met een (en dezelfde) persoonlijke constellatie te maken te hebben. Naar aanleiding van het rapport van de klachtencommissie heeft de directie de nodige actie genomen met betrokkenen. Er zijn niet meer, en geen andersoortige klachten gemeld. Rapporten van de klachtencommissie, vertrouwenspersonen e.d. geven mogelijkheden voor verbetering, maar geen zorgwekkende beelden.

Gezien het feit dat het ruim een jaar geleden is dat de gedetacheerde WSW-collega's door de SDD worden gefaciliteerd is er voor gekozen samen met de SDD en met de OR een MTO onder de betrokken collega's te houden. Ook hier weliswaar verbetermogelijkheden maar een mooie tevredenheidsscore van 7,6.

Dat de sturing en inrichting van ICT zoals begin 2015 doorgevoerd adequaat is blijkt uit het feit dat de ICT nog steeds stabiel functioneert. Vanzelfsprekend zijn er soms storingen en verbeterwensen maar niet meer dan in een andere organisatie. Ook is inmiddels op de nieuwe locaties van DWGroen en AssemblyPartner de ICT ingericht. Daarnaast worden, met aandacht voor wat zinvol is vanuit het perspectief van de transitie, her en der verbeteringen doorgevoerd. Zo wordt er momenteel gewerkt aan betere digitale factuurflow en archivering, een digitaal contractenregister opgezet en is er een transitie ingezet van lokale servers naar een cloud-oplossing. Alles binnen de beschikbare reguliere budgetten danwel met realiseren van besparingen daarop.

1.3 Werkbedrijven

1.3.1 DWGroen

De eerste maanden van het jaar stonden bij DWGroen in het teken van de verbouwing en verhuizing. Binnen de gestelde periode en (vrijwel) binnen het krediet zijn wij er in geslaagd het “nieuwe” onderkomen aan de Pieter Zeemanweg 20 begin maart te betrekken.

Deze nieuwe stap, in een tijd waarin veel veranderingen gaande zijn, is door alle medewerkers als positief ervaren, en heeft bijgedragen aan een positieve boost in het begin van het jaar.

Het ziekteverzuim is t.o.v. 2015 verder gedaald. Verlofstuwmeer is afgebouwd en IOP gesprekken zijn voor ruim 90% gehouden. De 10% welke nog niet zijn gehouden betreffen medewerkers die langdurig ziek thuis zijn.

Op het gebied van opleidingen is ook dit jaar aandacht gegeven aan de vakgerichte opleidingen (motorkettingzaag, bosmaaier) en aan cursussen gericht op veiligheid (VCA, BVO). Tevens is een eerste aanzet gegeven om het niveau van het lager kader (voorlieden) omhoog te brengen. In 2017 zal dit een verder vervolg krijgen.

De start van het groeiseizoen (maart-april) is als gevolg van het weer een heftige geweest. Zowel de omvang als de lange duur van de groeisput, hebben geleid dat in de diverse bestekken de afgesproken kwaliteit maar moeizaam te realiseren was. Een probleem waar de gehele groenvoorziening sector mee te kampen had.

De maanden augustus en september waren droog en zonnig, dit leidde tot een rem op de onkruidgroei. Als gevolg hiervan kwamen collega's ingezet bij groenaannemers, eerder terug dan voorzien. In de hygiëne bestekken gaf het mooie weer extra weekend- en week beurten.

De laatste maanden van het jaar hebben we de terugval in werk kunnen opvangen door collega's tijdelijk uit te lenen aan DSA. Daarnaast zijn er wat extra opdrachten gegeven vanuit de Drechtsteden gemeenten.

De omzet vanuit de Drechtsteden gemeenten ligt wat hoger dan in 2015. De omzet van de aannemers buiten de Drechtsteden ligt behoorlijk lager dan in 2015. Een belangrijk deel van de omzet in 2015 werd gerealiseerd in het havengebied Rotterdam en door achterstallig snoei- en onderhoudswerk langs de grote rivieren (RWS). De omzet vanuit de BAR gemeenten is in vergelijking met 2015 verder toegenomen.

Mede door alle gezamenlijke inspanningen zijn we er in geslaagd het oorspronkelijke exploitatieresultaat met ruim € 300K te verbeteren hetgeen tevens een verbetering inhoudt met € 166k ten opzichte van het laatst geprognoseerde resultaat.

Het transitieproces waarin DWGroen zich bevindt loopt als een rode draad door 2016. In het eerste helft van 2017 zal een eerste uitwerking gereed zijn. Dit zal aan het AB en de gemeenten worden gepresenteerd.

Eind 2017 zal duidelijk moeten zijn hoe en in welke vorm DWGroen verder de toekomst in zal gaan.

Peter van Klooster
Directeur DWGroen BV

1.3.2 DrechtwerkDiversiteit

Waar denken in mogelijkheden core business is.

Algemeen:

De opdrachten voor het jaar 2016

- 1) Budgetten halen.
- 2) BV opheffen, zoveel mogelijk met behoud van banen

2016 is een spannend jaar geweest. In het jaar 2014 is er besloten DrechtwerkDiversiteit bv op te heffen einde van het langst lopende contract. Het contract met DaVinci liep af eind 2016. In de eerste helft van 2016 is er een akkoord bereikt met DaVinci over de voortgang van Grand Café Bellissimo inclusief het aanwezige operationele personeel en management.

Voor de locaties; bedrijfsrestaurant Drechtwerk en bedrijfsrestaurant gemeente huis Hendrik Ido Ambacht is samen met het SCD gezocht naar een oplossing. Dit heeft echter niet het gewenste resultaat opgeleverd.

De gemeente Hendrik Ido Ambacht heeft voor een eigen invulling gekozen, met behoud van de baan voor een medewerker uit de doelgroep. Drechtwerk heeft op het laatste moment een eigen nieuwe partner gevonden voor het management van hun bedrijfskantine met behoud van banen voor de volledige crew.

Ondanks deze grote veranderingen en onzekerheden, lange tijd voor medewerkers, heeft het team ook dit jaar weer hun loyaliteit en vertrouwen getoond.

Ondanks dat we de groei in omzet niet hebben gerealiseerd, met name de locatie KO weg laat een forse terugval in omzet zien, en er zijn voor wat betreft de omzet van Bellissimo behoorlijk wat partijen in de Duurzaamheidsfabriek niet aan ons gegund geweest het afgelopen jaar, is de directie trots op het bereikte resultaat.

De werkzaamheden in Diversiteit zijn per 31-12-2016 gestaakt. In 2017 zal de bedrijfsbeëindiging geëffectueerd worden conform de daarvoor geldende regels. Alle kosten die met de bedrijfsbeëindiging verband houden zijn voorzien, zodat er voor 2017 geen kosten te verwachten zijn.

1.3.3 WerXaam

Sinds 2006 is WerXaam als personeels-BV van Drechtwerk het antwoord op de benodigde marktconformiteit van arbeidsvoorwaarden en flexibiliteit van arbeid van niet-SW-personeel.

Drechtwerk bekleedt in overheidsland een bijzondere positie. Enerzijds is Drechtwerk een publieke rechtspersoon in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, die de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoert in opdracht van gemeenten. Anderzijds opereert Drechtwerk - als aanbieder van diensten en producten - te midden van diverse private markten en ondernemingen. Op deze markten wordt flexibiliteit gevraagd, ook op het gebied van aanstelling en ontslag. Deze flexibiliteit kan echter niet altijd gegeven worden ten aanzien van het ambtelijk personeel.

Om te voorkomen dat een derde rechtspositie in de Drechtwerkorganisatie tot teveel arbeidsvoorwaardelijke verschillen leidt, wordt in de arbeidsvoorwaardenregeling van de personeels-BV zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande ambtelijke rechtspositie.

Payroller voor bijstandsgerechtigden

Op verzoek van de Sociale Dienst Drechtsteden vervult WerXaam sinds medio 2014 naast bovengenoemde werkzaamheden, de rol van payroller voor de gedetacheerde mensen uit de bijstand en inmiddels ook vanuit de participatiewet. Deze werkzaamheden voeren wij uit voor rekening en risico van de SDD. In 2015 betrof dit gemiddeld 101 FTE, met op het maximum ruim 140 FTE.

Winst- / verliesbestemming

Aangezien het exploitatieresultaat € 0 is, is er geen sprake van winst of verlies.

1.3.4 DrechtstedenActief

DrechtstedenActief is niet alleen nog een bedrijf voor medewerkers met een WSW-indicatie maar richt zich sinds januari 2015 op alle mensen die zich niet op eigen kracht richting de arbeidsmarkt kunnen ontwikkelen. Zie hieronder dan ook de vastgestelde missie:

"DrechtstedenActief is een professionele, betrouwbare partner die meerwaarde creëert door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt optimaal in te zetten waardoor zij volwaardig deelnemen aan de maatschappij."

De kennis en ervaring in het begeleiden van mensen in werk wordt nu breed ingezet. Dat dit succesvol is blijkt uit het feit dat er naast de 488 fte met een WSW-dienstverband er in 2016 een passende plek werd geboden aan 127 mensen uit andere doelgroepen.

Participatieplekken:	40 personen
Wajongers:	19 personen
Sociale Dienst Drechtsteden (diverse projecten):	50 personen
Re-integratie:	5 personen
Dagbesteding (onderaanbesteding):	13 personen

DrechtstedenActief heeft de dagbesteding in 2016 als onderaannesteder uitgevoerd in samenwerking met zorgpartijen zoals ASVZ, Antes, Philadelphia en Syndion. Dit zullen we in 2017 zeker blijven voortzetten en uitbouwen. Daarnaast hebben we in 2016 een eigen kwaliteitssysteem opgezet voor de dagbesteding en dat ertoe heeft geleid dat we zijn toegelaten als contractant voor de WMO-dagbesteding. In 2017 zal DrechtstedenActief voor deze kandidaten zelf de dagbesteding uitvoeren.

De toename in het aanbod van werk heeft zich in 2016 doorgezet. Er zijn zelfs een aantal maanden geweest dat we het werk met de eigen capaciteit niet voor elkaar kregen. DrechtstedenActief heeft in nauwe samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden mensen ingezet om de orders op tijd gereed te krijgen. De hoeveelheid werk en de toename in het begeleiden van andere doelgroepen resulteert in verbetering van de toegevoegde waarde van € 241.000 ten opzichte van vorig jaar en € 475.000 ten opzichte van het budget.

Het gerealiseerde exploitatieresultaat is - € 1.598.000. Dit is een verbetering van € 235.000 ten opzichte van het budget. In 2015 was het exploitatieresultaat nog - € 1.018.000. Dit lagere bedrijfsresultaat t.o.v. 2015 wordt veroorzaakt door het subsidieresultaat, een voor ons niet te beïnvloeden kostencategorie.

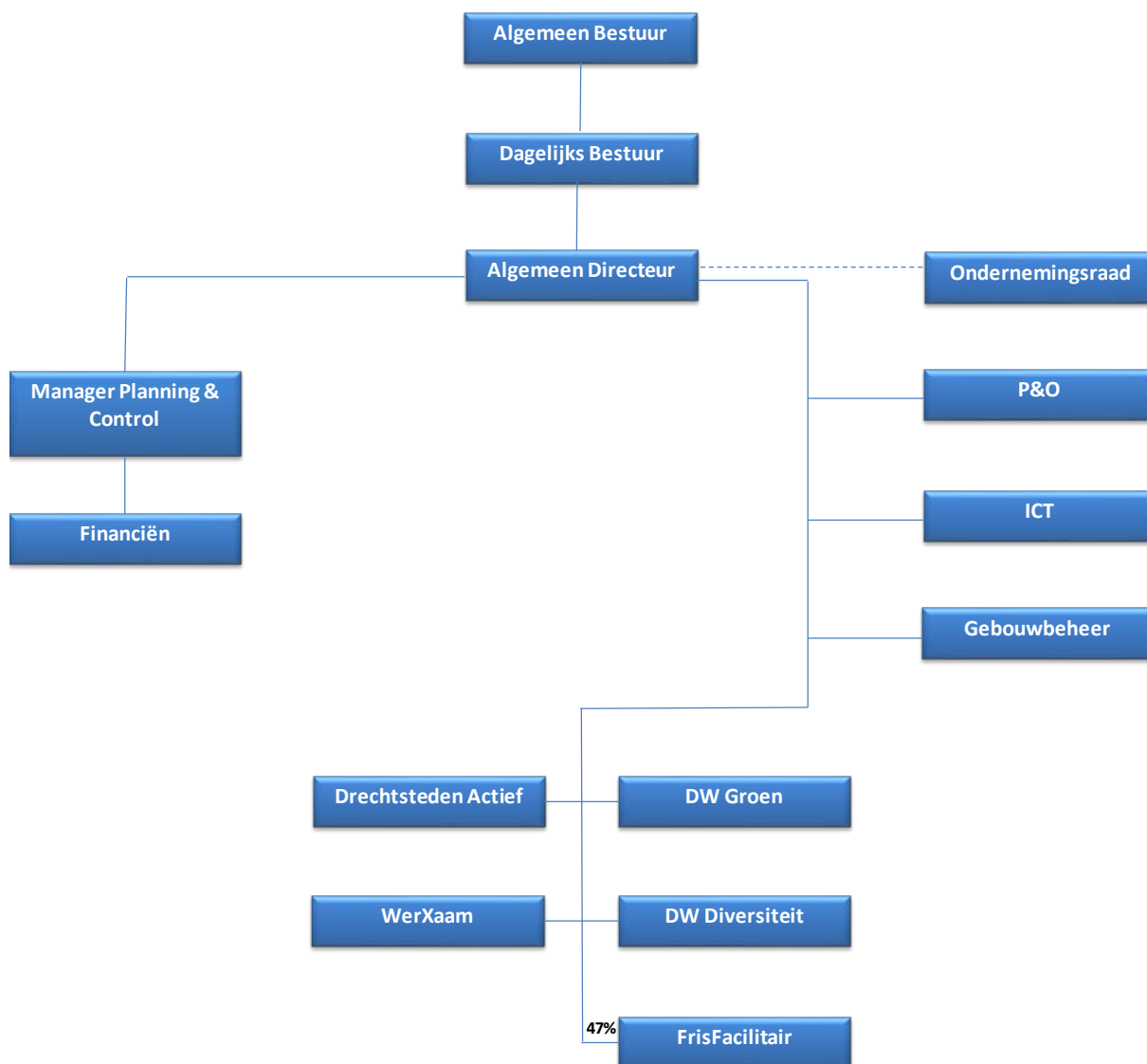
Na een aantal jaar een daling gerealiseerd te hebben van het ziekteverzuim stabiliseert het verzuim zich en is nagenoeg gelijk gebleven met het voorgaande jaar. Een verzuimpercentage van ca. 11% is onder het landelijke gemiddelde in de branche. Mede gezien het feit dat binnen DrechtstedenActief de medewerkers werken die door hun beperkingen een grotere afstand tot arbeidsmarkt hebben ten opzichte van de andere bedrijven van Drechtwerk, is het knap dat dit verzuimcijfer gehandhaafd blijft.

Eind 2016 is DrechtstedenActief in samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden een project gestart om statushouders een Taalwerkstage aan te bieden. Binnen de Drechtsteden zijn op dit moment bijna 700 uitkeringen verstrekt aan voormalige asielzoekers die status hebben gekregen om in Nederland te wonen en te werken. In de Drechtsteden streeft de SDD ernaar om de statushouders 2 weken na de aankomst in hun eigen huis in de Drechtsteden te laten starten in een startmodule van 6 weken. De startmodule is een eerste kennismaking met de Drechtsteden. Na de startmodule en tijdens de inburgering biedt de SDD een Taalwerkstage. De Taalwerkstage richt zich op taalontwikkeling in combinatie met het functioneren in een relevante werkomgeving met als doel te bepalen of de statushouder toe is aan de volgende stap: betaald werk. DrechtstedenActief gaat invulling geven aan

de Taalwerkstage. Naast dit project zullen in 2017 ook de doelgroepen anders dan WSW worden uitgebouwd.

Richard van Velzen
Directeur DrechtstedenActief

1.4 De organisatie

1.5 Bestuur, Management en Ondernemingsraad

Algemeen Bestuur

de heer E. van de Burgt*	- Gemeente Dordrecht (voorzitter – t/m 5 juli 2016)
de heer P.J. Heijkoop*	- Gemeente Dordrecht (voorzitter – m.i.v. 6 juli 2016)
de heer A. Flach	- Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
de heer R. Kreukniet	- Gemeente Zwijndrecht
de heer J.N. Rozendaal	- Gemeente Papendrecht
de heer H. Tanis	- Gemeente Sliedrecht (t/m maart 2016)
mevrouw H. Visser	- Gemeente Sliedrecht (m.i.v. april 2016)
de heer P. Verheij*	- Gemeente Alblasterdam
de heer A. Verberk	- klankbordlid
* Tevens lid Dagelijks Bestuur	

Directie

de heer W.H. Bak	- Algemeen Directeur (t/m 31 december 2016)
de heer J.J.M. Thielen	- Algemeen Directeur (m.i.v. 1 januari 2017)

MT

de heer J. van Batenburg	- Manager Finance & Control
de heer P. van Klooster	- Directeur DWGroen
mevrouw J. Kooy	- Manager P&O
mevrouw D. Uytterlinde	- Directeur DrechtwerkDiversiteit (t/m december onderdeel van Drechtwerk)
de heer R. van Velzen	- Directeur DrechtstedenActief

Ondernemingsraad

Dagelijks Bestuur:

de heer W. Visser (voorzitter)
de heer L. van Houweligen (vicevoorzitter – vanaf oktober 2016)
de heer C. Spaan (lid DB)

Leden:

de heer P. van Amerongen
de heer A. Baas
de heer A. Berkhout
de heer T. de Waard
de heer P. van Genderen
de heer H. van Munster (vanaf oktober 2016)
de heer M. van den Bos (vanaf oktober 2016)
de heer R. Esman (vanaf oktober 2016)
de heer D. van de Fijnaert (vanaf oktober 2016)
de heer P. Bras (t/m oktober 2016)
de heer P. Marijnissen (t/m oktober 2016)
mevrouw M. Touw (t/m oktober 2016)
de heer H. Advokaat (t/m oktober 2016)

1.6 Bericht van de Ondernemingsraad

Het jaar 2016 is een interessant en uitdagend jaar geweest voor de ondernemingsraad. We hadden te maken met diverse veranderingen binnen en buiten Drechtwerk en hebben ons druk bezig gehouden met de gevolgen hier van op de medewerkers van Drechtwerk.

Advies en instemming

Er zijn 2016 diverse advies- en instemmingsverzoeken door de bestuurder bij de OR ingediend.

Onderstaand de belangrijkste:

- Verkoop Assembly/Partner
- Ontwikkeling huisvesting Groenbedrijf (nog in voorbereiding)
- Overdracht Bellissimo naar het daVinci College (Ospitalita)
- Diversiteit

Na kritische toetsing heeft de OR in veel gevallen positief geadviseerd of instemming verleend. Vanuit de OR hebben een aantal commissies en werkgroepen de diverse processen kritisch gevolgd. Het afgelopen jaar heeft de OR zich opnieuw ingezet om, in het belang van alle medewerkers, tot goede afspraken met de bestuurder te komen.

In 2016 heeft de OR zich bezig gehouden met:

- Transitie Drechtwerk bedrijven
- IOP gesprekken
- Verlofstuwmeer
- MTO gedetacheerde medewerkers
- Evaluatie ARBO Triple One
- Opvang participanten
- Het inrichten van diverse commissies
- Het afschaffen van het collectief groepsvervoer

Commissie Verkoop Assembly/Partner aan de “Meewerkers”

In voorbereiding op de verkoop van Assembly/Partner heeft de ondernemingsraad een commissie ingericht. In deze commissie zaten betrokken medewerkers van Assembly/Partner en een aantal OR-leden plus een externe adviseur van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. Deze commissie heeft, na uitgebreide verdieping en contact met de bestuurder, plus een toelichting van de koper, een advies geschreven dat is overgenomen door de ondernemingsraad. Dit advies is door de bestuurder aangenomen. Deze manier van samenwerken is door de verschillende partijen als positief en prettig ervaren.

Verkiezingen 2016

De uitgeschreven verkiezingen Op 19 januari 2016 voor de nieuwe ondernemingsraad hebben niet plaatsgevonden. De reden hiervan was dat de ondernemingsraad niet voldoende nieuwe aanmeldingen gekregen heeft om een nieuwe ondernemingsraad in te richten. Er hoefde dus niet gekozen te worden. De onderlinge samenwerking en de samenwerking met de algemeen directeur is door de leden in 2016 als prettig ervaren.

BOR

De Ondernemingsraad van Drechtwerk heeft een intensieve samenwerking met de Ondernemingsraad van de GR-Drechtsteden. Deze samenwerking is tot stand gekomen met het vertrek van Drechtwerk Personeel naar de Sociale Dienst. De samenwerking is gecontinueerd in verband met de mogelijke veranderingen die Drechtwerk nog moet ondergaan.

1.7 Personeel & Organisatie

1.7.1 Arbeidsvoorwaarden

Salarisontwikkeling Wsw

In 2016 zijn de salarissen van Sw-medewerkers verhoogd als gevolg van een in 2015 bereikt cao-akkoord voor de periode 2015-2018.

De wijzigingen in 2016:

- Alle werknemers kregen in maart 2016 een eenmalige uitkering van € 325,- bruto;
- De eindejaarsuitkering is met ingang van 2016 verhoogd van 3% naar 3,75%;
- Daarnaast is zijn in juli 2016 de lonen verhoogd met 0,83 % voor prijscompensatie.

Om de lonen te verhogen zijn de pensioenpremies en dus ook de pensioenopbouw verlaagd en hebben de gemeenten van het Rijk een vergoeding voor de loon-prijscompensatie voor de SW ontvangen.

Wijziging lonen ambtelijk- en WerXaam personeel

Net als voor de SW-medewerkers geldt dat de lonen voor de ambtelijke –en WerXaam medewerkers verhoogd zijn in 2016, waarbij de financiering gevonden is in verlaging van de opbouw van ABP pensioen en aanpassing van de indexering. Dit heeft geleid tot een verlaging van de werkgeverspremies. De besparingen zijn omgezet in verhoging van het loon. Hierdoor zijn de salarissen in januari met 3 % verhoogd.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

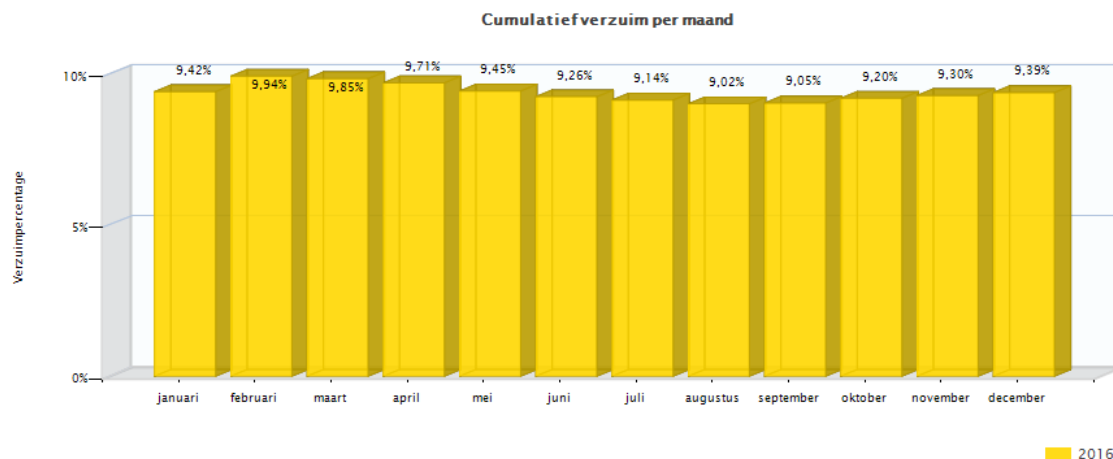
Op 8 november 2016 heeft de Eerste Kamer het initiatiefwetsvoorstel Normalisering rechtspositie ambtenaren aangenomen. De wet werd 6 jaar eerder bij de Tweede Kamer ingediend. De wet is erop gericht de Ambtenarenwet en enige andere wetten te wijzigen in verband met het in overeenstemming brengen van de rechtspositie van ambtenaren met die van werknemers met een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.

Op het moment dat de wet in werking treedt, zullen de eenzijdige aanstellingen van rechtswege worden omgezet in tweezijdige arbeidsovereenkomsten. Het is dus niet nodig de bestaande overeenkomsten te vervangen. Daarnaast komen de huidige rechtspositieregelingen van ambtenaren te vervallen. Deze worden vervangen door cao's. Indien er op het moment dat de wet in werking treedt nog geen cao is overeengekomen, is overgangsrecht van toepassing en zullen de bestaande rechtspositieregelingen blijven gelden.

Eén van de belangrijkste veranderingen als gevolg van de omzetting is dat het ontslagrecht uit het BW zal gaan gelden voor ambtenaren. Overigens zal de aanpassingswetgeving een omvangrijke wetgevingsoperatie opleveren, die de nodige tijd zal vergen. Vermoedelijk zal de wet dan ook niet voor 2020 in werking treden.

1.7.2 Verzuim

2016 is afgesloten met een verzuimpercentage van 9,40%. Onder de SW-medewerkers was dit 9,64%, bij AP-ers 6,22% en bij WX 7,37. In totaliteit een kleine daling t.o.v. 2015, toen was het verzuimpercentage 9,66%.

Net als in 2015 is het gelukt om het verzuimpercentage onder de 10% te krijgen. In het kwartaaloverzicht uit de SW sector staan we bij de top3 van beste presenterende SW organisaties met meer dan 1.500 medewerkers. Afgezien van het positieve effect van gezondheid voor de mensen zelf heeft het ook een belangrijk effect op de productiviteit van zowel de medewerkers als de regeldrukte voor leidinggevenden.

Er zat meer asbest in de gesloopte oudbouw van Drechtwerk dan eerder bekend. Uit onderzoek (boortesten en kleeftmonster) is echter gebleken dat het asbest geen risico heeft gevormd voor de gezondheid van onze medewerkers. Hierover is uitvoerig gecommuniceerd met de Ondernemingsraad en is een voorlichting georganiseerd voor medewerkers.

Drechtwerk maakt gebruik van de Raamovereenkomst Arbodienstverlening en Gezondheidsmanagement die door Cedris is samengesteld en heeft een contract afgesloten met Arbo Triple One.

1.7.3 Groepsvervoer

Op 31 december 2016 maakten 143 medewerkers gebruik van het groepsvervoer. Het aantal medewerkers is iets gedaald ten opzichte van 2015, 165 medewerkers.

In 2016 zijn er enkele haltes (11) niet meer gebruikt, deze zijn in overleg met Betuwe Express komen te vervallen. Oorzaak hiervan is dat er minder medewerkers met het groepsvervoer mee gaan.

Gedurende de zomermaanden komt een aantal medewerkers op eigen gelegenheid (fiets) naar Drechtwerk. In de wintermaanden maken zij weer gebruik van het groepsvervoer.

Door toename van verkeersdrukte en enkele verkeersinfarcten is het regelmatig voor gekomen dat de bussen later bij Drechtwerk aankwamen of dat de medewerkers hierdoor te laat thuis kwamen.

Het aantal wegwerkzaamheden was in 2016 toegenomen, waardoor de bussen omgeleid moesten worden. Enkele vaste haltes kwamen hierdoor tijdelijk te vervallen en werden er tijdelijke andere bestaande haltes aangewezen om op te stappen.

Tot slot is er in 2016 besloten om het contract met de Betuwe Express per 1 mei 2017 te beëindigen. Dit is op 25 oktober 2016 aan de medewerkers die met het groepsvervoer meegaan medegedeeld. Middels persoonlijke gesprekken, individuele reisplannen, begeleiding en mogelijke trainingen (ook in de 1^e helft van het jaar 2017) zullen de medewerkers vertrouwd raken om op eigen gelegenheid (bijv. openbaar vervoer, fiets, meerijden derden etc.) naar Drechtwerk te komen.

1.7.4 Personenvervoer

De samenwerking tussen Personenvervoer Drechtsteden en Drechtwerk werd gecontinueerd en verliep over het algemeen goed. De aanvragen, die bij de verschillende gemeenten zijn gedaan voor subsidie per medewerker, zijn ook gehonoreerd. Dit jaar liep het contract met Personenvervoer Drechtsteden af en zal niet meer worden verlengd. Vanuit de Drechtsteden is gekozen voor een andere aanpak van de organisatie en coördinatie van het vervoer van deur tot deur in de regio Drechtsteden. Hiervoor is Stroomlijn opgezet, een regiebureau gestuurd vanuit de Drechtsteden dat de rittenverdeling en routes coördineert. Voor de uitvoering van de ritten voor zowel Drechtwerk als het overige vervoer dat wordt toegekend vanuit de WMO heeft een aanbesteding plaatsgevonden. De opdracht is hierbij gegund aan Munckhof en de combinatie DVG (taxibedrijven Haars en Stam) en gaat verzorgd worden onder de naam Drechthopper vanaf 1 januari 2017. Eind 2016 maakten 72 medewerkers gebruik van het personenvervoer, eind 2015 waren dit 69 medewerkers.

1.7.5 Schuldhulpverlening

Bij 128 medewerkers werden de vaste lasten, zowel maandelijkse als niet-maandelijkse, betaald via looninhouding. Bij 91 medewerkers werden enkele schulden betaald. Sommige hiervan hadden meerdere schulden. In totaal zijn er 401 schulden behandeld inclusief achterstanden bij vaste lasten. Bij 35 medewerkers zijn totaal 75 voorstanden bij vaste lasten behandeld. Daarnaast zijn ook leningen betaald. Voor 2015 werden 13 leningen afbetaald via looninhouding, die in 2016 doorliepen. In 2016 zijn er twee nieuwe leningen bijgekomen en zijn er twee leningen afbetaald. In 2016 was er één medewerker in de WSNP en kwamen er twee medewerkers in de WSNP. Bij twee van deze medewerkers maakte onze afdeling de betalingen over naar de boedelrekening. Bij de derde medewerker regelde de bewindvoerder de stortingen.

Bij 71 medewerkers werd er loonbeslag opgelegd. Bij 37 medewerkers werd er éénmalig loonbeslag opgelegd. Bij de overige medewerkers werden twee of meer loonbeslagen opgelegd. In totaal zijn 141 loonbeslagen verwerkt door Schuldhulpverlening. Daarmee is het aantal loonbeslagen met 20 gedaald ten opzichte van 2015. Deze loonbeslagen werden volgens de wettelijke norm ingehouden op het netto salaris. Daarnaast werden vier bestaande cessies (leningen die te allen tijde afbetaald worden ongeacht de financiële consequenties) betaald via looninhouding waarvan er één in 2016 werd afbetaald. Er zijn geen nieuwe cessies ingevoerd.

Dit jaar kregen 12 medewerkers hun loon per week uitbetaald. Vier medewerkers zijn dit jaar overgestapt van maandloon naar weekloon en twee medewerkers zijn overgestapt van weekloon naar maandloon.

Schuldhulpverlening heeft één keer een adviserende rol gespeeld bij een aanvraag via het Solidariteitsfonds. Bij aanvragen voor voorschotten is 13 keer een advies gegeven.

In verband met de betaling van vaste lasten via looninhouding is regelmatig contact met externe instanties in verband met betalingen en mutaties. Bij een aantal medewerkers was de financiële situatie dermate problematisch, dat zij zijn doorverwezen naar Bureau Schuldhulpverlening van de Sociale Dienst Drechtsteden. Op verzoek van een aantal instanties wordt het salaris rechtstreeks naar hen overgemaakt, omdat zij de financiën van de desbetreffende cliënten regelen. Daarvan zijn er in 2016 11 mee gestopt en 18 nieuwe bijgekomen.

1.7.6 Ongewenste omgangsvormen

Het aantal, door vertrouwenspersonen behandelde, casussen bedroeg 27 en bleef hiermee praktisch gelijk aan het voorgaande jaar: toen was er sprake van 26 meldingen van ongewenste omgangsvormen.

In navolging van 2015, hebben medewerkers opnieuw de gelegenheid gehad om middels de zogenaamde spreekuurformule met de Klachtencommissie Ongewenste Omgangsvormen te spreken. Het aantal verdubbelde van 7 naar 15. De klachtencommissie heeft individueel advies uitgebracht, geen enkele casus leidde echter tot klachtbehandeling.

1.7.7 Salarisadministratie

In het verslagjaar heeft de salarisadministratie veel werk gehad aan de cao wijzigingen.

De samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden, waarvoor Drechtwerk uitkeringsgerechtigden verloont is gecontinueerd.

Voorts zijn er in samenwerking met Planning & Control verbeteringen en tools ontwikkeld om actuele ontwikkelingen te volgen en de juiste verwerking in de administratie te monitoren.

1.7.8 BHV/KAM

Het aantal BHV-inzetten is significant afgenomen t.o.v. 2015. De BHV heeft in 2016 slechts 63 inzetten gehad. De BHV heeft 9 keer de hulp van de ambulance ingeroepen, in 5 gevallen is de medewerker vervoerd naar het ziekenhuis. In een aantal gevallen is de medewerker na overleg met de professionele hulpverleners doorverwezen naar de huisarts.

In tegenstelling tot voorgaande jaren had de BHV in 2016 geen grootschalige inzetten.

De wekelijkse veiligheidsronde door de productieafdelingen van het Drechtsteden Actief, door de Preventiemedewerkers en het hoofd BHV, zijn gecontinueerd. Groot voordeel hiervan is dat niet alleen de BHV maar ook leidinggevendenden zich bewust worden van veiligheid en arbeidsomstandigheden op de afdelingen.

1.7.9 Opleidingen BHV

Ieder jaar volgt een groot aantal medewerkers zijn of haar herhalingscursus van de BHV of de EHBO. Voor de externe BHV'ers en EHBO'ers is dat de jaarlijkse herhaling en voor de BHV'ers op het terrein van Drechtwerk zijn dat naast deze jaarlijkse verplichting nog 6 extra trainingen. Belangrijke onderdelen hierbij zijn; communicatie, up to date houden van kennis van het gebouw en slachtofferhulp. Mede door de herhalingscursussen én de aanvullende trainingen heeft Drechtwerk een bedrijfshulpverlening die goed staat.

In 2016 is o.a. het volgende gebeurd.

- Bij Drechtwerk hebben in 2016 circa 11 medewerkers hun herhaling ploegleiderstraining gevolgd, 81 medewerkers hun BHV-training (incl. AED-instructie) en 76 medewerkers hun EHBO-training. Het gaat hier om volledige trainingen of herhalingen.
- 21 medewerkers volgden 6 maal de extra trainingen voor de BHV.

1.8 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording van de Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden omvat één programma: het bedrijf Drechtwerk. In het navolgende hoofdstuk wordt het programma verantwoord op basis van het baten en lastenstelsel conform de bepalingen uit het Besluit Begroting en Verslaglegging (BBV).

2016 was in financiële zin qua bedrijfsvoering een positief jaar. Hierdoor geeft deze rapportage een geringer tekort van € 695.000 aan. Het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering is daarmee € 669.000 minder nadelig dan in de laatste bestuursrapportage geprognostiseerd.

Bedragen x € 1.000	Rapportage cijfers 2016	Verplaatsing mutatie bestemmings- reserve	Toelichting op de resultaten- rekening 2016
Totaal opbrengsten	12.081	-	12.081
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	-5.485	-	-5.485
Overige personeelskosten	-991	-	-991
Algemene kosten	-3.921	-	-3.921
Operationeel resultaat	1.684	-	1.684
Subsidieresultaat WSW	-5.483	-	-5.483
Incidentele baten en lasten	-544	-	-544
Onttrekking bestemmingsreserve	117	-117	-
Resultaat voor gemeentelijke bijdragen en mutatie reserve	-4.226	-117	-4.343
Gemeentelijke bijdragen	4.921	-	4.921
Onttrekking bestemmingsreserve		117	117
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	695	-	695
	-		-
Additionele bijdrage gemeenten	-		-
Jaarresultaat 2016	695		695

1.8.1 Financiële verantwoording Programma Drechtwerk

2016 was in financiële zin qua bedrijfsvoering een positief jaar. Hierdoor geeft deze rapportage een geringer tekort van € 695.000 aan. Het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering is € 669.000 minder nadelig dan in de laatste bestuursrapportage geprognostiseerd.

De navolgende tabellen zijn conform de verplichte vormgeving BBV vormgegeven en wijken in presentatie daardoor af van de gebruikelijke presentatie in de management- en bestuur rapportages.

Bedrag x € 1.000	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	46.544	45.674	46.352
Lasten	50.887	50.684	49.454
Saldo (nadelig)	4.343	5.010	3.102
Algemene dekkingsmiddelen			
- bijdrage deelnemende gemeenten	-4.921	-4.920	-3.082
	-578	90	20
Reserves			
- Onttrekking bestemmingsreserve	-117	-117	-20
Saldo	-695	-27	-

In de toelichting op de jaarcijfers worden op basis van de programmarekening 2016 de baten en vervolgens de lasten verklaard ten opzichte laatst vastgesteld bestuurlijke rapportage 2016.

Baten

Bedrag x € 1.000	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Verschil
Omzet	10.573	10.222	351
Overige opbrengsten	2.673	2.551	122
Doorbelaste overhead	627	604	23
Subsidie WSW	31.859	31.750	109
Incidentele baten	813	547	266
	46.544	45.674	870

Omzet:

De omzet van Drechtwerk steeg met € 351.000 boven de prognose. Deze stijging kwam voor € 380.000 voor rekening van DrechtstedenActief, de overige dienstverlening bleef met € 29.000 achter bij de prognose.

Overige opbrengsten:

De hogere overige opbrengsten € 122.000 werden met name veroorzaakt door:

- Hogere afrekening stimuleringspremie Begeleid Werken 2014 voor € 89.000
- Niet begrote huuropbrengsten kassencomplex voor € 33.000

Subsidie Wsw:

De subsidie WSW kwam in 2016 voor een bedrag van € 109.000 hoger uit dan geprognoseerd ten tijde van de 2^e Burap. De belangrijkste redenen hiervoor waren:

- Minder SW subsidie, bijstelling septembercirculaire € 8.000
- Minder opbrengst van buitengemeenten € 5.000
- Minder inhouding inzake elders geplaatsten € 122.000

Incidentele baten:

De incidentele baten worden in de toelichting op de programmarekening uitvoerig uitgewerkt.

Lasten

De lasten laten zich als volgt in beeld brengen:

Bedrag x € 1.000	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Vershil
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	1.792	1.519	273
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	5.485	5.294	191
Overige personeelskosten	991	1.034	-43
Algemene kosten	3.921	4.148	-227
Salarissen WSW-medewerkers	37.341	37.400	-59
Incidentele lasten	1.357	1.291	66
Totaal	50.887	50.686	201

Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk:

De hogere kosten van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk worden in belangrijke mate veroorzaakt door hoger dan begrote omzetten en daarmee verband houdende kosten van grond- en hulpstoffen. Ook werden naar verhouding iets meer loonopdrachten met een hoger materiaalgehalte uitgevoerd. Deze kosten van grond- en hulpstoffen zijn in alle gevallen doorberekend aan de klant.

Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers:

De personeelskosten niet-gesubsidieerde medewerkers zijn licht hoger uitgekomen dan begroot, dit heeft met name te maken met het opnemen van de kosten voor het individueel keuzebudget groot € 72.000 en betaalde transitiekosten.

Algemene kosten:

De algemene kosten kwamen € 227.000 lager uit dan begroot. Dit werd onder meer veroorzaakt door:

- Lagere afschrijvingslasten voor een bedrag van € 34.000.
- Lagere onderhoudskosten voor in totaal € 64.000
- Lagere kantoorkosten voor een bedrag van € 79.000.
- Lagere energiekosten voor in totaal € 71.000.
- De overige algemene kostenrubrieken geven een overschrijding van de begroting met € 21.000 aan.

Salarissen Wsw-medewerkers:

De salarissen WSW-medewerkers zijn met € 59.000 onder de begroting in lijn gebleven met hetgeen in de 2^e Burap geprognostiseerd is.

Incidentele lasten:

De incidentele lasten zijn in de toelichting op de programmarekening uitvoerig uitgewerkt.

1.9 De Paragrafen

1.9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Staat van reserves

Gedurende 2016 beschikte de GR Drechtwerk over de volgende bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserves	Stand per 01-01-2016	Toevoeging / vorming voorziening	Bestemming	Vrijval	Stand per 31-12-2016
Bedrag * € 1.000					
Transitiereserve	136	364	-75		425
Reserve Wet werk en Zekerheid	239	200		-335	104
Totaal	375	564	-75	-335	529

Transitiereserve

Bij de bestemming van het resultaat over 2015 is € 364.000 toegevoegd aan de reserve. Lopende het jaar is bij het besluit omtrent de verkoop van AssemblyPartner een onttrekking van € 75.000 goedgekeurd

Wet Werk & Zekerheid

Bij de bestemming van het jaarresultaat over 2015 is € 200.000 toegevoegd aan de reserve. Als gevolg van de reductie van de risico's is bij de 1^e bestuursrapportage besloten € 225.000 vrij te laten vallen. Bij de 2^e bestuursrapportage is het niveau van het te dekken risico verder met € 110.000 teruggebracht.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als 'het vermogen van Drechtwerk om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde om haar taken te kunnen voortzetten'

Het weerstandsvermogen wordt gevormd uit de algemene reserve, stille reserves en de post onvoorzien. De algemene reserve vertoont begin 2016 een saldo van € 7.000. Aangezien de deelnemende gemeenten volledig risicodragend zijn, en er bestuurlijk geen voorkeur bestaat voor reserveringen in de GR, is er niet voor gekozen de algemene reserve met een deel van het jaarresultaat te verhogen. Bij de 2^e bestuursrapportage is besloten de resterende Algemene Reserve, pro resto groot € 7.000 in zijn geheel vrij te laten vallen.

Kengetallen:	2016	2015
Netto schuldquote	53%	44%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	40%
Solvabiliteitsratio	4%	6%
Structurele exploitatieruimte	6%	95%

1.9.2 Risicoparagraaf

Begin 2015 is nadrukkelijk gekeken naar de mogelijke risico's voor Drechtwerk. In dat kader is ook een frauderisicoanalyse gehouden en aanbevelingen daaruit doorgevoerd. Tevens kent de interne controle inmiddels een risico gestuurde aanpak en borgt tevens bijvoorbeeld punten uit de frauderisico-analyse. De rapportages van de interne controle, inclusief de verbetermaatregelen, worden inmiddels door de bedrijfsdirecteuren ondertekend en gerapporteerd aan de algemeen directeur. Veel van de belangrijkste risico's zijn overigens "algemene" risico's die elk jaar in deze paragraaf terug (moeten) komen.

Overigens is een door de accountant benoemd risico het ontbreken van een weerstandsvermogen bij Drechtwerk. Dat is echter een bewuste keuze door het bestuur en gezien de directe verantwoordelijkheid voor de bedrijfsresultaten van Drechtwerk van de deelnemende gemeenten wordt dat door directie en bestuur geen issue geacht.

Daarnaast kent Drechtwerk de volgende (latente) risico's die zich als volgt in beeld laten brengen:

- Rijkssubsidie SW (vanaf 1-1-2008 gemeentelijke subsidie SW). De subsidie SW is de belangrijkste inkomstenbron van Drechtwerk. Wijziging in de bekostigingssystematiek kan gevolgen hebben voor de omvang van de subsidie SW, d.w.z. dat het ministerie de hoogte van de subsidie per SE bepaald. Elke euro verandering in subsidie veroorzaakt een gelijke mutatie in het tekort zowel, positief als negatief.
- Bij de invoering van de participatiewet is de door het rijk begrote bezuiniging op de rijksbijdrage als uitgangspunt genomen. Voor de verdeling van de subsidiegelden wordt rekening gehouden met een zogenaamde blijfkansberekening. Hierbij wordt middels een actuariel model de verwachte daling van de SW-doelgroep geprognosticeerd. Voor Drechtwerk komt dit neer op ongeveer 8 à 9 procent jaar op jaar. Het niet realiseren van deze uitstroom kan leiden tot aanzienlijke tekorten op de subsidie inkomsten tegenover de salarisbetalingen.
- Loonkosten SW. Het niet of onvoldoende compenseren van hogere loonkosten voortvloeiend uit de nieuw, af te sluiten, Cao's en/of hogere werkgeverslasten zoals pensioenlasten zal het subsidietekort verder doen oplopen. Indien 1% niet gecompenseerd wordt betekent dit een resultaatverslechtering van € 400.000.
- Ziekteverzuim. De realiteit over 2016 geeft een ziekteverzuim van 9,4 %. Indien het ziekteverzuim 1% hoger uitvalt betekent dit een extra tekort van 0.3 miljoen (50% van de 30.000 verloren uren x € 20).
- Kamerlingh Onnesweg 1; onvoorziene benodigde maatregelen om te voldoen aan wet en regelgeving kunnen impact hebben op het exploitatieresultaat.
- Risico's transitie. Vanuit de in het directieverslag toegelichte transitie bij Drechtwerk zal in de loop van 2016 verder duidelijk worden of en hoe de voorgenomen samenwerking en of overname van delen van Drechtwerk zijn beslag zal krijgen. Hiervoor is een reserve a € 425.000 beschikbaar. Bij deze jaarrekening stellen wij voor hiervoor € 160.000 extra te reserveren uit het jaarrekeningresultaat. Eventuele nog hogere kosten in het kader van de transitie zullen dan ten laste van de jaarrekening, en daarmee indirect ten laste van de deelnemende gemeenten komen.

Het weerstandsvermogen is niet voldoende om de hierboven genoemde risico's te dekken als ze zich voordoen. Eventuele kosten van zich voordoende risico's zullen dan ten laste van de jaarrekening, en daarmee indirect ten laste van de deelnemende gemeenten komen.

1.9.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder kapitaalgoederen wordt verstaan: de in eigendom verkregen terreinen of in huur genomen gebouwen en installaties. Hieronder vallen de volgende locaties:

- Het onderkomen Bakestein in Zwijndrecht.
- Het onderkomen de Gorzen in Ridderkerk; Vanaf 2015 wordt het onderkomen verhuurd.
- Het onderkomen de Lockhorst in Sliedrecht.

- Het onderkomen aan de Snelliusstraat (Kamerlingh Onnesweg) te Dordrecht.
- Het kassencomplex te 's-Gravendeel.

De vijf locaties zijn in goede conditie en worden regelmatig geïnspecteerd door externe organisaties (brand- en bedrijfsschadeverzekeraar) en/of door Drechtwerk ingehuurde installatiebedrijven.

1.9.4 Financiering

Algemeen

Bij het opstellen van het Treasurystatuut is rekening gehouden met de relevante bepalingen van de wettelijke kaders (de Wet Fido, de Gemeentewet, de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Algemene Wet Bestuursrecht). In 2015 is ook de Financiële Verordening Drechtwerk ge-update en vastgesteld.

In het Treasurystatuut worden de renterisico's door middel van de kasgeldlimiet- en de renterisico-normering in kaart gebracht. Daarnaast wordt geëvalueerd in welke mate de vastgestelde doelstellingen in de begroting over 2016 binnen de kaders van het Treasurystatuut gerealiseerd zijn.

Uit hoofde van de publieke taak is er sprake van een viertal deelnemingen:

• Een deelneming in DWGroen BV	met een aandelenkapitaal groot €	100
• Een deelneming in DrechtwerkDiversiteit BV	met een aandelenkapitaal groot €	100
• Een deelneming in WerXaam BV	met een aandelenkapitaal groot €	18.000
• Een deelneming van 47% in DrechtwerkFacilitair BV	met een aandelenkapitaal groot €	19.000

Voorts zijn aan de deelnemingen en aan de Bloemenveiling Holland een vijftal leningen verstrekt:

• Een ledenlening in de Bloemenveiling Holland,	met een hoofdsom van	€ 12.000
• Een lening aan DrechtwerkFacilitair BV	met een hoofdsom van	€ 257.000
• Een lening aan DWGroen BV	met een hoofdsom van	€ 3.069.000
• Een lening aan DrechtwerkDiversiteit BV	met een hoofdsom van	€ 1.011.000

Lening u/g

Aan de voormalige deelneming AssemblyPartner BV is voor overname een lening verstrekt. Deze lening wordt over een periode van 10 jaar terugbetaald. De hoofdsom van de lening bedraagt per 31-12-2016 € 1.132.000.

Renterisicobeheer

In de verslagperiode is geen gebruik gemaakt van derivaten.

Kasgeldnormering

De gerealiseerde lasten over 2016 bedragen is als volgt toe te lichten. Het totaal van de bedrijfslasten bedroeg € 50.684.000.

Kasgeldnorm: het vastgestelde percentage van 8,2% over het begrotingstotaal van € 50,7 miljoen resulteert in een kasgeldlimiet van € 4.156.000.

Het verloop laat zich als volgt in beeld brengen:

Periode	Netto Vlottende Schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (+) of Overschrijding (-)
Kwartaal 1	1.978	4.156	2.178
Kwartaal 2	-2.549	4.156	6.705
Kwartaal 3	-591	4.156	4.747
Kwartaal 4	-491	4.156	4.647
Gemiddelde	-413	4.156	4.569

(x 1.000)

De netto vlottende schuld is over 2016 verder afgenomen. Het gemiddelde over 2016 kent daarom geen overschrijding.

Renterisico normering

De vaste schuld per 1 januari 2016 bedraagt €35.1 miljoen. De renterisiconorm is als volgt weer te geven. Het renterisico is gedefinieerd als het bedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteaanpassing onderhevig is. De renterisiconorm is: het vastgestelde percentage van 20% over de begroting. Er geldt een minimum van € 2,5 miljoen.

De bepaling van het renterisico per 1 januari 2016 is als volgt:

Stap	Variabelen Renterisico(Norm)	2016	2017	2018	2019
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	7536	1112	1057	1006
(3)	Renterisico (1+2)	7536	1112	1057	1006
(4)	Renterisiconorm	10.137			
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	2.601			
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal jaar T	50.684			
(4b)	Percentage regeling	20%			
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm (van alleen jaar T)	10.137			

Valutarisico en koersrisicobeheer

Er zijn in de verslagperiode geen valuta en koersrisico's gelopen.

Ondernemingsfinanciering

De investeringen in 2016 laten zich in vergelijking met de begroting 2016 als volgt in beeld brengen:

Omschrijving	Werkelijke uitgaven	Begrote uitgaven	Tekort/overschot
Gebouwen	-	20	20
Machines, apparaten en installaties	-	-	-
Overige, w.o. ICT en inventarissen	32	72	40
Totaal investeringen	32	92	59

De beoogde investeringen in gebouwen, machines, inventaris en ICT van € 92.000 waren niet begroot maar zijn bij besluit d.d. 18 november 2016 in de vergadering van het Algemeen Bestuur goedgekeurd. Per balansdatum is hiervan € 32.000 uitgevoerd.

De leningenportefeuille geeft ultimo december 2016 het volgende beeld (bedragen in duizenden euro's) :

Verstrekker	Soort lening	Nominaal bedrag	Jaar laatste aflossing	Rente %	Stand per 1-1-2016	Aflossing	Stand per 31-12-2016
Lening BNG 40.0094578	Lineair	700	2022	5,49%	236	35	201
Lening BNG 40.0097704	Lineair	3.000	2028	4,33%	1.500	120	1.380
Lening BNG 40.0097706	Lineair	900	2016	4,05%	38	38	0
Lening BNG 40.0099317	Lineair	900	2017	4,32%	138	69	69
Lening BNG 40.0099318	Lineair	900	2018	4,38%	193	64	129
Lening BNG 40.109859	Annuïtair	23.600	2039	1,64%	23.600	810	22.790
Lening BNG 40.109860	Bullit	3.000	2039	1,96%	3.000	0	3.000
Lening BNG 40.109861	Bullit	6.400	2016	0,10%	6.400	6.400	0
Totaal Leningenportefeuille		39.400			35.105	7.536	27.569
Bedragen in € * 1.000							

Deze leningen hebben een gewogen gemiddeld rentepercentage van 1.86 % (2015: 1.56 %).

De rentekosten op de bestaande leningen bedroegen € 529.000, dit is 0,64% van het begrotingstotaal.

In 2016 is de lening van € 6.400.000 conform plan afgelost.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. Uit onderstaande tabel blijkt dat het drempelbedrag van € 380.130 in het 2^e kwartaal, bij de overgang van negatieve tegoeden bij BNG naar positieve banksaldi is overschreden. Vanaf het 3^e kwartaal is het saldo onder controle.

1) Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2016

Begrotingstotaal: € 50.684.000

Wettelijke drempelpercentage: 0,75%

Drempelbedrag: € 380.130

2) Kwartaaluitkomsten benutting drempelbedrag 2016:

(bedragen in euro's * 1.000)

	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Gemiddelde stand liquide middelen	-2.039	2.466	521	415
Drempelbedrag	380	380	380	380
Ruimte	2.439	-2.067	-121	-15

Kasbeheer

Administratieve organisatie

In het kader van de functiescheiding hebben de procuratiehouders geen toegang tot de administratie, en heeft de financiële administratie geen toegang tot de autorisatiecodes. Bankbescheiden worden direct naar de administratie gestuurd en verwerkt.

1.9.5 Gemeenten

Gemeenten

De 6 gemeenten die deelnemen in de Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden zijn aan te merken als gelieerde partijen. Iedere gemeente is met een lid in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd.

Gemeentelijke bijdrage per deelnemende gemeente

(* € 1000)	Aantal personen per gemeente 1-1-2015	Gemeentelijke bijdrage 2016 (basis) begroting	extra bijdrage n.a.v. 1ste Burap	afrekening regulier bedrijfsresultaat voor bestemming	afrekening regulier bedrijfsresultaat na bestemming	Totale afrekening jaarresultaat Drechtwerk
Gemeente:						
Alblasserdam	79 €	168 €	100 €	-38 €	-29 €	-29
Dordrecht	906 €	1.931 €	1.152 €	-435 €	-335 €	-335
Hendrik Ido Ambacht	51 €	109 €	65 €	-25 €	-19 €	-19
Papendrecht	111 €	237 €	141 €	-53 €	-41 €	-41
Sliedrecht	112 €	239 €	142 €	-54 €	-41 €	-41
Zwijndrecht	187 €	399 €	238 €	-90 €	-69 €	-69
financiering deelnemende gemeenten	1446 €	3.082 €	1.838 €	-695 €	-535 €	-535

1.9.6 Verbonden partijen

WerXaam BV

Sinds 2006 is WerXaam als personeels-BV van Drechtwerk het antwoord op de benodigde marktconformiteit van arbeidsvoorwaarden en flexibiliteit van arbeid van niet-SW-personeel.

Drechtwerk bekleedt in overheidsland een bijzondere positie. Enerzijds is Drechtwerk een publieke rechtspersoon in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, die de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoert in opdracht van gemeenten. Anderzijds opereert Drechtwerk - als aanbieder van diensten en producten - te midden van diverse private markten en ondernemingen. Op deze markten wordt flexibiliteit gevraagd, ook op het gebied van aanstelling en ontslag. Deze flexibiliteit kan echter niet altijd gegeven worden ten aanzien van het ambtelijk personeel.

Om te voorkomen dat een derde rechtspositie in de Drechtwerkorganisatie tot teveel arbeidsvoorwaardelijke verschillen leidt, wordt in de arbeidsvoorwaardenregeling van de personeels-BV zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande ambtelijke rechtspositie.

Payroller voor bijstandsgerechtigden

Op verzoek van de Sociale Dienst Drechtsteden vervult WerXaam sinds medio 2014, op rekening en

risico van de SDD, de rol van payroller voor de gedetacheerde mensen uit de bijstand en inmiddels de participatiewet.

WerXaam BV heeft per ultimo 2016 een Eigen Vermogen van € 18.000 en een Vreemd Vermogen van € 1237.227. Het resultaat over 2016 bedraagt € 0.

DrechtwerkFacilitair BV

Op 4 januari 2011 zijn de statuten van de BV (Stimulans BV), in casu de activiteiten gewijzigd.

De gewijzigde activiteiten, die DrechtwerkFacilitair verricht, zijn:

- Het aanbieden van professionele schoonmaak-, wasserij-, schilder- en onderhoudsdiensten.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

DrechtwerkFacilitair BV is gevestigd aan de Pascalstraat 70 te Dordrecht. Drechtwerk is 47% aandeelhouder van DrechtwerkFacilitair BV. Met ingang van 1 januari 2016 is DrechtwerkFacilitair BV een Social Joint Venture aangegaan met de ACI-groep.

DWGroen BV

Op 24 oktober 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld.

De activiteiten, die DWGroen BV verricht, zijn:

- Het uitoefenen van een hoveniersbedrijf.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

DWGroen BV is in 2016 gevestigd aan de Pieter Zeemanweg 20 te Dordrecht. Drechtwerk is 100% aandeelhouder van DWGroen BV. Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat garant voor de verliezen van DWGroen BV.

DWGroen BV heeft per ultimo 2016 een Eigen Vermogen van € 2.104.141 negatief en een Vreemd Vermogen van € 3.722.021. Het resultaat over 2016 bedraagt € 328.485 negatief.

DrechtwerkDiversiteit BV

Op 10 december 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld.

De activiteiten, die DrechtwerkDiversiteit BV verricht, zijn:

- Het aanbieden van professionele horecadiensten.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

DrechtwerkDiversiteit BV is statutair gevestigd aan de Leerparkpromenade 100 te Dordrecht. Drechtwerk is 100% aandeelhouder van Drechtwerk Diversiteit BV. Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat garant voor de verliezen van DrechtwerkDiversiteit BV.

DrechtwerkDiversiteit BV heeft per ultimo 2016 een Eigen Vermogen van € 1.219.240 negatief en een Vreemd Vermogen van € 1.421.921. Het resultaat over 2016 bedraagt € 352.359 negatief.

1.9.7 Bedrijfsvoering

Paragraaf Bedrijfsvoering

Het eerste kwartaal heeft voor AsemblyPartner en DWGroen in het teken gestaan van het realiseren en betrekken van de nieuwe huisvesting. Een en ander is tot tevredenheid gerealiseerd en door de actieve inzet van betrokken op realisatie tegen minimale kosten, ruim binnen de beschikbare budgetten gerealiseerd. De nieuwe huisvesting heeft een positieve uitwerking op de positionering van de bedrijven en gesteld kan worden dat het in het kader van de verkoop van AsemblyPartner een mede bepalende factor is geweest.

De bedrijfsvoering is, bijvoorbeeld op de aspecten van Planning & Controll, Interne Controle en ICT, inmiddels voldoende stabiel en betrouwbaar. In 2016 zijn verschillende stappen gezet ter consolidatie en verdere verbetering. Waarbij vanzelfsprekend kritisch gekeken wordt naar welke inzet in het licht van de afbouw van het concern zinvol is.

De effecten van de sturing op de kwaliteit van de interne bedrijfsvoering is intern duidelijk zichtbaar in het feit dat er in de bedrijfsvoering nauwelijks tot geen "verrassingen" meer voorkomen. De inmiddels effectieve planmatige en risicogestuurde interne controle laat zien dat we kort op de bal zitten en veel meer preventief dan alleen nog maar repressief werken. Ook de expliciete tevredenheid van de vorige accountant begin 2016, en het feit dat ook de inmiddels aangestelde nieuwe accountant geen nieuwe bevindingen heeft en de complimenten van de accountants van de verschillende koperspartijen in 2016 geven daar duidelijk blijk van.

Daarnaast bleef ook de sturing op de kwaliteit van de productie en dienstverlening zichtbaar in de verschillende weer behaalde audits en certificeringen. Hetgeen zeker in een bedrijf als het onze geen sinecure is. Ook heeft het in 2016 ingerichte kwaliteitssysteem voor de dienstverlening aan zorg-cliënten er toe geleid dat we zijn toegelaten als aanbieder voor de WMO dagbesteding. Met opleidingen en trainingen worden ook de ondersteunende functies als de bedrijfshulpverlening op niveau gehouden die in de operatie dit jaar weer adequaat hebben geopereerd, en minder hebben hoeven optreden.

Met het management van DrechtstedenActief wordt een traject doorlopen met onder andere elementen ter verdere versterking van leiderschap en ondernemerschap. Ook heeft DSA haar top 10 klanten bezocht en bevraagd op klanttevredenheid en mogelijke verbetermogelijkheden. Daaruit blijkt grote tevredenheid. In dit kader ook noemenswaardig is dat FrisFacilitair is genomineerd voor de nationale branche-overstijgende prijs "Best presterende onderneming" en reeds de prijs voor beste in de schoonmaakbranche (dat wil zeggen samen met de commerciële concullega's in de branche) heeft gewonnen. Een mooi compliment voor de Social Joint Venture van Drechtwerk met de ACI-Groep (sinds 1-1-16).

Naar aanleiding van een oproep van de directie daartoe voor de zomer zijn een 5-tal klachten ingediend bij de klachtencommissie. Deze blijken alle 5 met een (en dezelfde) persoonlijke constellatie te maken te hebben. Naar aanleiding van het rapport van de klachtencommissie heeft de directie de nodige actie genomen met betrokkenen. Er zijn niet meer, en geen andersoortige klachten gemeld. Rapporten van de klachtencommissie, vertrouwenspersonen e.d. geven mogelijkheden voor verbetering, maar geen zorgwekkende beelden.

Gezien het feit dat het ruim een jaar geleden is dat de gedetacheerde WSW-collega's door de SDD worden gefaciliteerd is er voor gekozen samen met de SDD en met de OR een MTO onder de betrokken collega's te houden. Ook hier weliswaar verbetermogelijkheden maar een mooie tevredenheidsscore van 7,6.

Dat de sturing en inrichting van ICT zoals begin 2015 doorgevoerd adequaat is blijkt uit het feit dat de ICT nog steeds stabiel functioneert. Vanzelfsprekend zijn er soms storingen en verbeterwensen maar niet meer dan in een andere organisatie. Ook is inmiddels op de nieuwe locaties van DWGroen en AssemblyPartner de ICT ingericht. Daarnaast worden, met aandacht voor wat zinvol is vanuit het perspectief van de transitie, her en der verbeteringen doorgevoerd. Zo wordt er momenteel gewerkt aan betere digitale factuurflow en archivering, een digitaal contractenregister opgezet en is er een transitie ingezet van lokale servers naar een cloud-oplossing. Alles binnen de beschikbare reguliere budgetten danwel met realiseren van besparingen daarop.

2. Jaarrekening 2016

2.1 Balans per 31 december

ACTIVA		2016	2015
Bedragen * € 1.000			
Materiële vaste activa	26.866		27.878
Financiële vaste activa			
- Kapitaalverstrekking deelnemingen	99		99
- Leningen aan deelnemingen	1.025		2.436
- Leningen u/g	1.132		
	2.256		2.534
Totaal vaste activa		29.122	30.412
Vlottende activa			
Voorraden			
- Grond- en hulpstoffen	102		193
- Gereed product en handelsgoederen	9		46
- Voorraad onderhanden werk	43		
- Voorziening incurante voorraden	-		-88
	153		151
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar			
- Vorderingen openbare lichamen	1.338		7.976
- Overige vorderingen	1.396		2.771
	2.734		10.747
Liquide middelen			
- Kas-, bank- en girosaldi	371		310
Overlopende activa			
- Nederlandse openbare lichamen	698		572
- Overige nog te ontvangen bedragen	358		266
	1.057		838
Totaal vlottende activa		4.314	12.047
		33.436	42.459

PASSIVA		2016	2015
Bedragen * € 1.000			
Eigen vermogen			
- Algemene reserve	-	7	
- Bestemmingsreserve	529	375	
- Nog te bestemmen resultaat	695	2.198	
Totaal eigen vermogen		1.224	2.580
Voorzieningen			
- Bestaande risico's op te verwachten verplichtingen of verliezen		594	510
Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar			
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen		27.584	35.120
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar			
- Bank- en girosaldi	16	1.356	
- Overige schulden	3.521	2.021	
	3.537	3.377	
Overlopende passiva			
- Nederlandse openbare lichamen	-	362	
- Overige nog te betalen bedragen	497	510	
	497	872	
Totaal vlottende passiva		4.034	4.249
		33.436	42.459

2.2 Overzicht Baten en Lasten

Programma (bedragen * € 1.000)	Oorspronkelijke Begroting 2016			Laatste Bestuurlijke Vaststelling 2016			Jaarrekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerde baten en lasten per programma:									
- Drechtwerk	49.454	-46.352	3.102	50.684	-45.674	5.010	50.912	-46.569	4.343
Algemene dekkings- middelen per programma:									
- Gemeentelijke bijdrage		-3.082	-3.082		-4.920	-4.920		-4.921	-4.921
- Additionele bijdrage gemeenten							0		0
								0	0
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	49.454	-49.434	20	50.684	-50.594	90	50.912	-51.490	-578
Onttrekking aan bestemmingsreserve:									
- Drechtwerk		-20	-20		-117	-117		-117	-117
Gerealiseerd resultaat	49.454	-49.454	0	50.684	-50.711	-27	50.912	-51.607	-695

In de laatste bestuurlijke vaststelling zijn de mutaties verwerkt naar aanleiding van de 2^e Bestuursrapportage. Afwijkingen worden gepresenteerd ten opzichte van de laatste bestuurlijke vaststelling.

De begrotingsoverschrijding van € 0,2 miljoen hogere lasten en € 0,9 miljoen hogere baten, wordt met de behandeling van de jaarrekening in het AB geautoriseerd. Deze hogere baten en lasten vallen binnen het beleid en de normale bedrijfsvoering en worden grotendeels verklaard door hogere omzet en de daarmee samenhangende (inkoop)kosten.

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen waarop de financiële verslaggeving is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan de voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording 2004 (B.B.V. 2004). In overeenstemming met de B.B.V. 2004 zijn de 100%-deelneming in DWGroen BV, DrechtwerkDiversiteit BV en WerXaam BV en de 47% deelneming in DrechtwerkFacilitair BV tegen historische kostprijs opgenomen in de jaarrekening.

Tenzij anders vermeld, zijn de bedragen in duizenden euro's weergegeven.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van verkrijgingprijs c.q. historische kostprijs. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarden of waar nodig is tegen een lagere marktwaarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in het resultaat opgenomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De waardering van de materiële vaste activa geschiedt tegen de verkrijgingprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Met uitzondering van terreinen, vindt afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met een voorziening voor oninbaarheid.

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere nettovermogenswaarde. Drechtwerk is op 31 december 2015 voor 100% aandeelhouder van DWGroen BV, DrechtwerkDiversiteit BV en WerXaam BV en voor 47% van DrechtwerkFacilitair BV, allen gevestigd te Dordrecht.

Viottende activa

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen vaste verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde kostprijs of lagere marktwaarde, en eventueel verminderd met een voorziening voor incurantheid.

Waarderingsverschillen tussen standaard verrekenprijs en kostprijs of lagere marktwaarde worden als bedrijfsresultaat verantwoord.

Halffabricaten, eindproducten en onder handen werken worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere marktwaarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor incurantheid.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de historische inkoopprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van reële inningskansen. De vorderingen op openbare lichamen worden niet voorzien.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen**Algemene reserve**

De algemene reserve omvat de cumulatieve exploitatieoverschotten van Drechtwerk.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is gevormd uit incidentele bijdragen met een beoogd doel tegen de nominale waarde.

Nog te bestemmen exploitatieresultaat

Een nadelig exploitatieresultaat komt volledig voor rekening van de Gemeenten die deelnemen aan de Gemeenschappelijke Regeling c.q. kan worden onttrokken aan de algemene reserve. Daarmee wordt bedoeld dat de deelnemende gemeenten garant staan voor de verliezen van Drechtwerk. Met ingang van het boekjaar 2016 zal een positief resultaat, voor zover dit hoger is dan de gemeentelijke bijdrage direct leiden tot een tegoed van de deelnemende gemeenten.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde of een zo realistisch mogelijke raming van verwachte kosten.

Schulden op lange termijn

De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft de restantschulden met een looptijd langer dan een jaar. De bedragen die binnen een jaar vervallen, worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vlottende passiva

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft schulden die binnen één jaar vervallen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hieronder zijn begrepen de verplichtingen die voortvloeien uit contracten met een looptijd van langer dan een jaar.

Resultatenrekening**Kengetallen in FTE**

Een aantal kengetallen wordt afgeleid van de zogenaamde FTE (full time equivalents). Daarmee wordt bedoeld dienstbetrekkingen omgerekend naar een werkweek van 36 uur.

Netto-omzet

De netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffenverbruik worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen. Bij uitbesteed werk gaat het om de aan derden betaalde bedragen. Zowel het materiaalverbruik als het uitbesteed werk is in de bedongen verkoopprijzen begrepen.

Overige bedrijfsopbrengsten

In deze rubriek zijn behalve de huuropbrengsten en specifieke subsidies voor scholing en bedrijfsvervoer tevens opbrengsten begrepen van doorbelastingen van managementkosten en overige diensten aan DrechtwerkFacilitair BV, AssemblyPartner BV, DWGroen BV, DrechtwerkDiversiteit BV.

Afschrijvingen vaste activa

Materiële vaste activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden geactiveerd. Materiële vaste activa wordt afgeschreven op basis van het te verwachten economisch nut. Waar nodig wordt dit vastgesteld in een aparte tabel voor afschrijvingen materiële

vaste activa. Dit conform de financiële verordening Drechtwerk. De gehanteerde termijnen zijn 5, 10, 15, 25 en 40 jaar.

Rentelasten

De rentelasten omvatten de rentelasten over de langlopende schulden en over kredieten in rekening-courant.

Overige bedrijfskosten

Hierin zijn onder meer begrepen de vervoerskosten en de overige personeelskosten.

Lonen en salarissen

Hieronder worden de salariskosten van de Wsw-medewerkers en de niet-Wsw-medewerkers verantwoord.

Het betreft de brutobedragen van de uitbetaalde salarissen, vermeerderd met eventuele toeslagen. Op de brutobedragen worden loonsubsidies in het kader van de Wet Vermindering Afdrachten (WVA), alsmede ontvangsten WAO-uitkeringen, in mindering gebracht.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten en het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening.

Rijksbijdrage Wsw

De rijksbijdrage, zoals gealloceerd binnen de Participatiewet ten behoeve van de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen zijn gebaseerd op de Gemeenschappelijke Regeling. De bijdrage van de deelnemende Gemeenten omvat een vast bedrag per medewerker. De gemeentelijke bijdrage is met ingang van 2016 een voorschot op het verwachte exploitatietekort. Een hoger tekort leidt tot een aanvullende bijdrage, een lager tekort zal leiden tot (gedeeltelijke) restitutie van de gemeentelijke bijdrage.

Incidentele baten en lasten

In afwijking van het gestelde in het Besluit Begroting en Verantwoording omtrent positionering van incidentele baten en lasten, waarbij de aard van de post(en) geen structureel karakter mogen hebben, plaatst Drechtwerk een aantal posten, waaronder salariskosten boventalligen, wel onder de incidentele baten en lasten in de jaarrekening. In de Marap's (rapportage aan het Bestuur) en de interne rapportage worden deze posten als uitzondering op het reguliere bedrijfsresultaat gezien.

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2016

2.4.1 VASTE ACTIVA

Bedragen in € * 1.000

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Materiële vaste activa		
Boekwaarde per 1 januari	27.878	2.311
Investerings	24	33.115
Desinvesteringen	-43	-6.444
Afschrijvingen	-993	-1.104
Boekwaarde per 31 december	26.866	27.878

Rubriek	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings	Mutatie bestelde activa	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016
Gronden en terreinen	365				-12	353
Bedrijfsgebouwen	26.497		-38	-37	-854	25.568
Machines, apparaten en installaties	919			-6	-74	839
Vervoermiddelen						0
Overige, w.o. ICT en inventarissen	97	32	30		-53	106
Totaal	27.878	32	-8	-43	-993	26.866

De afschrijving op de materiële vaste activa is gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

In de financieringsparagraaf (zie hoofdstuk 1.9.4) wordt ingegaan op de investeringen 2016.

Financiële vaste activa

Investerings

Drechtwerk was gedurende 2016 van de besloten vennootschappen, DWGroen BV, DrechtwerkDiversiteit BV en WerXaam BV, de 100% aandeelhouder. Daarnaast hield Drechtwerk een 47% belang in DrechtwerkFacilitair BV. Het 100% belang in AssemblyPartners is gedurende 2016 verkocht.

Leningen

Een aanvullend tegoed in rekening courant is verstrekt aan DrechtwerkDiversiteit BV voor een totaalbedrag van € 166.000. Terugbetaling in rekening courant is van DWGroen ontvangen voor € 25.000. FrisFacilitair heeft € 29.000 afgelost op de aan hen verstrekte lening. Van de bloemenveiling Holland werd een terugbetaling van € 10 ontvangen. De vordering in rekening courant op AssemblyPartner is bij de verkoop omgezet in een lening. Gelet op het feit, dat Drechtwerk geen

belang meer heeft in het aandelenkapitaal van AssemblyPartner wordt deze lening verantwoord onder Lening u/g. De leningenportefeuille komt daarmee op totaal € 4.447.000.

Voorts is ten behoeve van de uitbreiding van het aandelenkapitaal van DrechtwerkFacilitair BV een bedrag aan agio groot € 1.000 omgezet in aandelenkapitaal.

De GR Drechtwerk staat garant voor de financiële resultaten van de BV's waarin zij een 100% belang houdt. Om die reden zijn de vorderingen die voortvloeien uit de verstrekte leningen afgewaardeerd met de verliezen die de BV's tot en met 2016 hebben gerealiseerd.

Het onderstaand verloopoverzicht 2015 toont de investeringen gedurende het jaar alsmede de aanpassingen van de voorziening als gevolg van ontwikkeling van de resultaten van de deelnemingen gedurende het boekjaar.

	Investering				Voorziening			Boekwaarde
Investering in AK deelnemingen	Boekwaarde 1-1-2016	Investering 2016	Aflossing 2016	Totaal investering	Voorziening 1-1-2016	Benodigd 31-12-2016	Mutatie 2016	Boekwaarde 31-12-2016
DrechtwerkFacilitair	18	1	-10	9	-10	-	-10	9
AssemblyPartner	0	-	-0	-	-	-	-	-
DWGroen	0	-	-	0	-0	-0	-	-
DrechtwerkDiversiteit	0	-	-	0	-0	-0	-	-
WerXaam	18	-	-	18	-	-	-	18
Totaal Investering AK	36	1	-10	27	-10	-0	-10	27
Agio	Boekwaarde 1-1-2016	Investering 2016	Aflossing 2016	Aanschaf waarde	Voorziening 1-1-2016	Benodigd 31-12-2016	Mutatie 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Correctie Agio Facilitair	56	-	-30	26	-30	-	-30	26
Facilitair	46	-	-1	45	-	-	-	45
Totaal Agio	102	-	-31	72	-30	-	-30	72
Leningen	Boekwaarde 1-1-2016	Investering 2016	Aflossing 2016	Aanschaf waarde	Voorziening 1-1-2016	Benodigd 31-12-2016	Mutatie 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Bloemenveiling Holland	12	-	-0	12	-	-	-	12
AssemblyPartner	842	290	-1.132	-	-	-	-	-
DWGroen	3.094	-	-25	3.069	-1.776	-2.104	328	965
DrechtwerkFacilitair	285	-	-29	257	-	-	-	257
DrechtwerkDiversiteit	845	166	-	1.011	-867	-1.219	352	-209
Totaal Leningen	5.078	456	-1.185	4.348	-2.642	-3.323	681	1.025
Totaal	5.217	457	-1.226	4.447	-2.682	-3.323	641	1.124

Lening u/g

Lening AssemblyPartners	1.132	-
Boekwaarde per 31 december	1.132	-

Het saldo Lening u/g bestaat uit het saldo in rekening courant, dat bij de verkoop van AssemblyPartner is geconverteerd naar een lening.

2.4.2 VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Vorraden		
Grond- en hulpstoffen	102	193
Eindprodukten en halffabrikaten	9	46
Voorraad onderhanden werk	43	
Afwaardering incurante voorraden		-88
Boekwaarde per 31 december	153	151

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	1.338	7.976
Overige vorderingen	1.396	2.771
Boekwaarde per 31 december	2.734	10.747

Eind 2015 stond de verrekening van de huisvestingstransactie met de gemeenten nog open voor een bedrag van € 6,4 miljoen nog open. Dit bedrag is conform afspraak bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 verrekend.

Overige vorderingen

Debiteuren	1.379	2.301
Overige vorderingen	16	470
Totaal	1.396	2.771

De vorderingen op debiteuren kunnen qua ouderdom als volgt worden gespecificeerd:

1 t/m 30 dagen	1.274	2.240
31 t/m 60 dagen	95	65
61 t/m 90 dagen	8	5
> 90 dagen	83	72
Totaal	1.459	2.381
Af: Voorziening voor oninbaarheid	-80	-80
Stand per 31 december	1.379	2.301

Liquide middelen

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Stand rekening-courant ING	81	312
Kas	8	9
Totaal	89	321
Bedragen onderweg	281	-11
Boekwaarde per 31 december	371	310

Schatkistbankieren

Met ingang van 2016 beschikt Drechtwerk voor een deel van de tijd over tegoeden bij BNG. Deze tegoeden worden conform de voorschriften uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (verplicht Schatkistbankieren) afgestort bij de centrale overheid. Het tegoed op balansdatum is opgenomen onder de overlopende activa.

Overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	216	237
Nog te ontvangen van openbare lichamen	-	572
Verstreckte Bankgaranties	78	
Schatkistbankieren	698	
Nog te ontvangen bedragen	64	29
Stand per 31 december	1.057	838

2.4.3 PASSIVA**Eigen Vermogen****Algemene reserve**

Stand per 1 januari	7	7
Mutatie	-7	
Stand per 31 december	-	7

Bestemmingsreserves

Stand per 1 januari	375	360
Mutatie	154	15
Stand per 31 december	529	375

Hieronder zijn de mutaties gedurende het verslagjaar nader uitgewerkt.

Bestemmingsreserves	Stand per 01-01-2016	Toevoeging / vorming voorziening	Bestemming	Vrijval	Stand per 31-12-2016
Bedrag * € 1.000					
Transitiereserve	136	364	-75		425
Reserve Wet werk en Zekerheid	239	200		-335	104
Totaal	375	564	-75	-335	529

Nog te bestemmen resultaatBoekwaarde
31-12-2016Boekwaarde
31-12-2015

Resultaat over 2016 respectievelijk 2015

695**2.198****Totaal eigen vermogen****1.224****2.580**

Eigen Vermogen	Stand 01-01-16	Toevoeging / vorming	Bestemming / Vrijval	Terugbetaling aan gemeenten	Saldo 31-12-2016
Algemene Reserve	7		-7		-
Bestemmingsreserve	375	564	-410		529
Te bestemmen resultaat	2.198	695	-439	-1.759	695
Totaal	2.580	1.259	-856	-1.759	1.224

Van het resultaat over 2015, groot € 2.198.000 is netto € 439.000 aangewend voor de vorming van bestemmingsreserves. Daarnaast is een bedrag van € 1.759.000 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Voorzieningen**Bestaande risico's op te verwachten verplichtingen of verliezen****Voorzieningen**Boekwaarde
31-12-2016Boekwaarde
31-12-2015

Voorziening claim	-	11
Meerjaren onderhoudsplan	140	
Voorziening WW-verplichting	452	489
Voorziening reductieplan	2	9
Totaal	594	510

Voorziening eigen risico WW-verplichtingen

Drechtwerk is voor enkele ontslagen ambtenaren eigen risicodragers voor de WW-uitkering. Het UWV verhaalt de bruto WW en werkgeverslasten bij de werkgever. De voorziening wordt gevormd op basis van de geraamde lasten uitgaande van de maximale wettelijke rechten, verminderd met verwachte eerdere nieuwe dienstverbanden en eventuele andere terugverdiensden. De omvang van de

voorziening eigen risico WW-uitkeringen wordt jaarlijks gereikt en is voor 2016 gewaardeerd op € 452.000. De uitbreiding is met name het gevolg van de uitbreiding van het aantal in aanmerking komende medewerkers en laat zich als volgt in beeld brengen:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Voorziening eigen risico WW-Uitkeringen		
Stand per 1 januari	489	393
Dotatie	-	238
Totaal	489	631
Aanwending	-37	-142
Stand per 31 december	452	489

Voorziening Claim

Stand per 1 januari	11	-
Dotatie	-	11
Totaal	11	11
Aanwending	-11	-
Stand per 31 december	-	11

Voorziening Meerjaren Onderhoudsplan

Stand per 1 januari	-	-
Dotatie	140	-
Totaal	140	-
Aanwending	-	-
Stand per 31 december	140	-

Bij de 2^e Bestuursrapportage is door het bestuur ingestemd met de vorming van een voorziening voor het onderhoud van het in 2015 gekochte pand aan de Kamerlingh Onnesweg te Dordrecht.

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar		
Stand per 1 januari	35.120	2.551
Af/bij: mutatie gedurende het boekjaar	-7.536	32.569
Stand langlopende leningen per 31 december	27.584	35.120

De

rente op langlopende leningen bedraagt in 2016 € 529.000 (2015: € 340.000). In de financieringsparagraaf is het verloop en de stand van de leningenportefeuille nader toegelicht.

2.4.4 VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Rekening-courant BNG	16	1.356
Crediteuren	2.206	528
Overige schulden	1.315	1.494
Totaal	3.537	3.377

Het saldo in rekeningcourant is teruggelopen als gevolg van de verbeterde facturatie en betaling van de WSW-subsidie met de SDD. Hierdoor is de behoefte aan externe middelen afgenomen. De stijging in het saldo crediteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door iets later dan gebruikelijk ontvangen nota's van WerXaam en de SDD.

Overige schulden

Loon- en premieheffingen	1.187	1.203
Pensioenpremies	37	40
Omzetbelasting		159
Diverse overige schulden	91	91
Totaal	1.315	1.494

Overlopende passiva

Nog te betalen posten	483	451
Nog te betalen aan openbare lichamen		
Vooruitontvangen inzake sectorplan	-	362
Vooruitontvangen opbrengsten	14	58
Stand per 31 december	497	872

In 2015 is € 448.000 subsidie toegekend in het kader van het Sectorplan SW. De activiteiten die uitgevoerd worden onder dit plan liepen door tot 31-12-2016. Per 31-12-2016 is het restantbedrag conform de voorwaarden besteed.

Vooruitontvangen inzake Sectorplan	Stand 01-01-16	Toezegging / vorming	Bestemming / Vrijval	Saldo 31-12-2016
Sectorplan	362		-362	-
Totaal	362	-	-362	-

Niet uit de balans blijken rechten en verplichtingen

Jegens derden is Drechtwerk de volgende verplichtingen aangegaan die leiden tot verplichtingen die verder strekken dan alleen het boekjaar 2016:

Holding totaal

Niet uit de balans blijvende verplichtingen				
	Op 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
ARBO-dienst	168.000	-	-	168.000
Vervoer	76.212	-	-	76.212
ICT	210.000	52.500	-	262.500
Autolease	104.064	157.978	-	262.042
Overig	41.633	92.064	9.643	143.340
Totaal	599.909	302.542	9.643	912.093

De betalingsverplichtingen voor de vakantiegeldrechten Wsw- en niet-Wsw-medewerkers zijn gedaald als gevolg van een daling in de personele bezetting en bedragen circa € 1,5 miljoen. De verplichtingen inzake autolease betreft met name bedrijfsauto's voor personenvervoer ter ondersteuning van de activiteiten van het leerwerkbedrijf.

2.5 Toelichting op het overzicht van Baten en Lasten

De programmarekening Drechtwerk wordt toegelicht op basis van de cijferpresentaties van de Burap (kwartaalrapportage aan het Bestuur) en de interne rapportage aan het management van Drechtwerk.

In de toelichting op de programmabegroting van Drechtwerk worden de gerealiseerde cijfers over 2016 vergeleken met de (gewijzigde) begrote cijfers over 2016 (zie hoofdstuk 1.8.1 Financiële verantwoording Programma Drechtwerk).

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
<u>Opbrengsten</u>			
Omzet DSA	4.015	3.635	10.046
Kosten van grond- en hulpstoffenverbruik en uitbesteed werk	1.176	900	1.155
Toegevoegde waarde	2.839	2.735	8.891
Omzet Detacheringen Drechtwerk	6.558	6587	
Kosten (onder aanbestede deta)	617	619	
Toegevoegde waarde	5.942	5.968	8.891
Overige opbrengsten			
Bijdrage groot bedrijfsvervoer	34	38	41
Bijdrage individueel vervoer	238	200	212
Huuropbrengsten gebouwen	57	18	251
Doorbelaste energiekosten	33	35	60
SDD	2.182	2.182	
Overige (bijzondere) inkomsten	129	79	2.905
Totaal	2.673	2.551	3.468

Overige opbrengsten

De hogere overige opbrengsten € 122.000 werden met name veroorzaakt door:

- Hogere afrekening stimuleringspremie Begeleid Werken 2014 voor € 89.000
- Niet begrote huuropbrengsten kassencomplex voor € 33.000

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Doorbelasting Overhead aan BV's	627	604	1.076
Totaal opbrengsten	12.081	11.858	13.435
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers			
Salarissen ambtelijk medewerkers	2.135	2.040	2.209
Salarissen gecontracteerde medewerkers	3.141	3.058	2.971
Medewerkers niet in loondienst	377	365	384
Totaal kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	5.653	5.463	5.564
Af: Salariskosten boventallig personeel	-169	-169	-238
Totaal	5.485	5.294	5.326
Salarissen ambtelijk medewerkers			
Bruto salarissen	1.707	1.604	1.750
Sociale lasten	266	274	286
Pensioenlasten	162	162	173
Totaal	2.135	2.040	2.209
Kengetallen:			
<i>Verhouding sociale lasten/salarissen in % :</i>	25,09%	27,18%	26,25%
Gemiddelden per FTE:			
<i>Ambtelijk medewerkers</i>	31,5	31,5	34,1
<i>Gecontracteerde medewerkers</i>	42,4	42,6	41,2
Salarissen en sociale lasten per FTE (bedragen in €)			
<i>Ambtelijke medewerkers</i>	67.786	64.762	64.760
<i>Gecontracteerde medewerkers</i>	74.074	71.784	72.102
Overige personele kosten			
Vervoerskosten	761	642	655
Studiekosten	103	88	56
Werkkleding	0	25	1
Kerstpaketten	63	64	64
Overige kosten	64	215	134
Totaal	991	1.034	910

Algemene kosten**Afschrijvingen vaste activa**

Afschrijvingen materiële vaste activa	1.011	1.045	974
Afschrijvingen materiële vaste activa gefinancierd uit bestemmingsreserve	0	0	199
Totaal	1.011	1.045	1.173

Rentekosten

Rente langlopende leningen	529	532	340
Rente liquide middelen	-0	6	5
Ontvangen rente deelnemingen	-145	-153	-132
Totaal	384	385	213

Onderhoudskosten

Terreinen	58	28	60
Gebouwen	100	66	597
Meerjarenonderhoudsplan	140	140	
Installaties	157	184	174
Machines	50	55	53
Computerapparatuur	273	310	248
Inventarissen	13	72	10
Aanschaffingen < € 1.000	5	0	2
Vervoermiddelen	26	0	18
Schoonmaakkosten	46	78	88
Totaal	869	933	1.250

Energiekosten

Elektriciteit	146	176	221
Gas	136	180	187
Water	7	13	4
Brandstofkosten vervoermiddelen	18	19	23
Totaal	307	388	436

Huur en erfpacht

Erfpacht	42	41	66
Bedrijfsmiddelen	14	11	11
Totaal	56	52	1.294

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Belastingen & verzekeringen			
Onroerende zaakbelasting	64	58	55
Milieubelastingen, reinigingsrechten	62	81	76
Brand- en bedrijfsschadeverzekering	88	88	65
W.A.-verzekering bedrijf	21	24	19
Overige verzekeringen	15	19	15
Totaal	250	269	231
Kantoorkosten			
Telecommunicatie	22	22	21
Kantoorbenodigdheden	11	10	9
Porti	26	35	29
Kosten fotokopieën	42	42	54
Abonnementen, contributies en vakliteratuur	40	57	42
Accountantskosten	56	80	83
Diverse overige kosten	35	65	36
Totaal	232	311	274
Verkoopkosten			
Reklamekosten	1	0	5
Acquisitiekosten	1	0	
Totaal	1	0	5
Overige kosten			
Reis- en verblijfkosten	2	-	3
Leasekosten	143	131	144
Afschrijving incurante voorraden	0	-	1
Oninbare vorderingen	0	-	-1
Schadevergoedingen	20	-	21
Voorraadverschillen	0		49
Resultaat desinvsteringen	25	-	1
Externe adviseurs	553	564	518
Transportkosten	5	-	4
Kosten koffievoorziening	0	-	66
Diverse overige lasten	62	68	62
Totaal	811	763	867
Externe adviseurs			
Toelichting:			
Arbodienst	168	178	142
Diverse kosten externe adviseurs	384	386	376
Totaal	553	564	518

In de post diverse kosten externe adviseurs zijn kosten ondergebracht inzake ICT en advieskosten directie.

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Diverse kosten externe adviseurs			
Directie	44	45	48
Informatisering w.o. Voice-IT	284	277	255
P&O beheerkosten	32	10	13
Diverse overige afdelingen	24	54	60
Totaal	384	386	376
Leasekosten			
Hierin zijn begrepen de kosten van :			
Bedrijfs- en personenauto's	113	94	113
Heftrucks	31	31	31
Overige			0
Totaal	143	125	144
Totaal algemene kosten	3.921	4.148	5.743
Operationeel resultaat	1.684	1.381	1.457
Subsidieresultaat			
Salarissen Wsw-medewerkers	37.366	37.400	40.022
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers	31.859	31.750	35.905
Totaal	-5.507	-5.650	-4.117
Salarissen Wsw-medewerkers			
Bruto salarissen Wsw-medewerkers	29.497	29.535	31.263
Sociale lasten Wsw-medewerkers	5.271	5.267	5.477
Pensioenlasten Wsw-medewerkers	2.597	2.598	3.282
Totaal	37.366	37.400	40.022
Kengetallen			
Gemiddeld loon in FTE	31.733	31.337	31.434
Gemiddelde bezetting Wsw-personeel in FTE	1.177,5	1.180,0	1.273,2
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers			
Uitkering ten laste van het macrobudget	31.859	31.750	35.905
Rijksbijdrage t.b.v. begeleid werken			
Totaal	31.859	31.750	35.905
Resultaat voor buitengewone resultaten	-3.823	-4.270	-2.660

Subsidie Wsw:

De subsidie WSW kwam in 2016 voor een bedrag van € 109.000 hoger uit dan geprognostiseerd ten tijde van de 2^e Burap. De belangrijkste redenen hiervoor waren:

- Minder SW subsidie, bijstelling septembercirculaire € 8.000
- Minder opbrengst van buitengemeenten € 5.000
- Minder inhouding inzake elders geplaatsten € 122.000

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	-837	-547	-1.172
Incidentele lasten	1.357	1.291	1.264
Totaal	520	744	92
Incidentele baten			
Stimuleringspremie Begeleid werken 2014 resp. 2013	-387	-300	-210
Vrijval Balansrekeningen v.a.v. verjaring	-258	-230	
Verplichting kosten asbestsanering			-164
Verplichting loonsuppletie 2010	-79		-175
Verplichting ILB (incl. WerXaam BV) 2013			-58
Vrijval DeGorzen			-38
Diverse incidentele baten	-113	-17	-528
Totaal	-837	-547	-1.172
Incidentele lasten			
Salariskosten boventallig personeel	169	169	238
Frictiekosten:			
- Vertrekregelingen	34		5
- Transitiekosten	180	200	0
Totaal	382	369	243
Overige Incidentele lasten			
Voorziening verliezen BV's	681	776	634
Voorziening WW-verplichting	146	146	274
Diverse incidentele lasten	147		113
Totaal	974	922	1.021
Resultaat voor dekkingsmiddelen	-4.343	-5.014	-2.752

De overige incidentele lasten zijn hoger als gevolg van :

- Lagere benodigde voorziening verliezen BV's voor € 95.000
- Hogere kosten jubilea en pensioenpremie WW-ers voor € 45.000
- Kosten afboeken balansrekeningen voor € 82.000
- Kosten diverse kleinere posten € 20.000

	<u>Werkelijk 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Werkelijk 2015</u>
Bijdrage Gemeenten			
De bijdrage gemeenten laten zich als volgt in beeld brengen			
-In rekening gebrachte bijdrage op basis van de oorspronkelijke begroting	3.083	3.082	4.725
Reeds uitgekeerd aan gemeenten:			
Extra bijdrage gemeenten n.a.v. 1ste burap 2016	1.838	1.838	
Bijdrage deelnemende gemeenten verliessaldo	<u>4.921</u>	<u>4.920</u>	<u>4.725</u>
 Resultaat voor bestemming reserves	 <u>578</u>	 <u>-91</u>	 <u>1.973</u>
 Onttrekking reserves			
Vrijval Algemene Reserve	7	7	199
Vrijval uit de bestemmingsreserve	110	110	26
Totaal onttrekking reserves	<u>117</u>	<u>117</u>	<u>225</u>
 Resultaat na dekkingsmiddelen	 <u>695</u>	 <u>26</u>	 <u>2.198</u>

2.5.1 SiSa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017							
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicatonummer: E27B / 01	Indicatonummer: E27B / 02	Indicatonummer: E27B / 03	Indicatonummer: E27B / 04	Indicatonummer: E27B / 05
		1	PZH-2016-542774136	€ 33.813	€ 0	€ 0	€ 0
		2					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicatonummer: E27B / 06	Indicatonummer: E27B / 07	Indicatonummer: E27B / 08	Indicatonummer: E27B / 09	Indicatonummer: E27B / 10
		1	PZH-2016-542774136	€ 33.813	€ 0	n.v.t.	Ja
		2					

2.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Algemeen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de GR Drechwerk van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-Maximum

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor de GR Drechwerk is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van [Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen] bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Drechwerk heeft vastgesteld dat de leden van het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de algemeen directeur in aanmerking komen voor toepassing van de WNT

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	W.H. Bak QC / AC MBA
Functie(s)	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12 2016
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	179.000
Bezoldiging	
Beloning	116.838,67
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00
Beloningen betaalbaar op termijn	21.357,93
Subtotaal	138.196,60
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	138.196,60
Motivering indien overschrijding: zie	
Gegevens 2015	
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1
Bezoldiging 2015	
Beloning	109.471
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	16.680
Totaal bezoldiging 2015	126.151
Individueel WNT-maximum 2015	178.000

Toezichthoudende toefunctionarissen

Geen van de toezichthoudende toefunctionarissen ontvangt een bezoldiging, dien ten gevolge is er ook geen sprake van een overschrijding van de norm.

<i>bedragen x € 1</i>	E. van de Burgt	P.J. Heijkoop	A. Flach	R. Kreukniet
Functie(s)	Voorzitter	Voorzitter	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 5/7	6/7-31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	13.718	13.132	17.900	17.900
Bezoldiging				
Beloning	-		-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-		-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-		-	-
Subtotaal	0	0	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-		-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Motivering indien overschrijding: zie				
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	nvt	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2015				
Beloning	-		-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-		-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-		-	-
Totaal bezoldiging 2015	[SOM]		[SOM]	[SOM]
Individueel WNT-maximum 2015	26.700		17.800	17.800

<i>bedragen x € 1</i>	J.N. Rozendaal	H. Tanis	Mw. H. Visser	P. Verheij
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/3	1/4 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	17.900	4.451	13.449	17.900
Bezoldiging				
Beloning	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Subtotaal	0	0	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-		-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Motivering indien overschrijding: zie				
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	nvt	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2015				
Beloning	-	-		-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-		-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-		-
Totaal bezoldiging 2015	[SOM]	[SOM]		[SOM]
Individueel WNT-maximum 2015	17.800	17.800		17.800

2.7 Controle verklaring van de onafhankelijk accountant

3. Overige informatie 2016

3.1 Sociale gegevens

Herindicaties

Bovengrens	1
Ondergrens	3
Ernstig	37
Matig	71
	112

In 2016 zijn 112 herindicaties uitgevoerd door het UWV Werkbedrijf van actieve medewerkers. Hiervan hebben 71 medewerkers de indicatie 'matig' gekregen en 37 medewerkers kregen de indicatie 'ernstig'.

Er zijn 3 medewerkers die de indicering 'ondergrens' hebben gekregen buiten de herindicatie om. Deze medewerkers hadden allen nog een geldige indicatie, maar door verslechtering van de situatie zijn er ondergrensdossiers bij het UWV aangevraagd en zijn zij 'ondergrens' geworden. Deze medewerkers zijn wel meegenomen in de tellingen hierboven, maar komen niet voort uit aanvragen herindicaties omdat deze nog geldig waren.

1 medewerker heeft de indicatie 'bovengrens' gekregen.

Soort handicap

Licht	Matig	Ernstig	Ondergrens	Bovengrens	Totaal
0	1211	204	3	10	1428

Bezetting 2016 Ultimostand in personen Wsw naar geslacht

Mannen	946	Mannen	66,25%
Vrouwen	482	Vrouwen	33,75%
	1428		

Het totaal aantal medewerkers is gedaald van 1525 (in 2015) naar 1428 (in 2016). Het percentage bij zowel mannen als bij de vrouwen is gelijk gebleven. In vergelijking met vorig jaar 66% mannen en 34% vrouwen. In verband met de participatiewet per 1-1-2015 worden tijdelijke arbeidsovereenkomsten conform de gestelde regelingen niet meer verlengd. Alleen bij indicatie ernstig kan er verlenging plaatsvinden.

Bezetting 2016 Ultimostand in personen AP/WX naar geslacht

Mannen	48	Mannen	62,34%
Vrouwen	29	Vrouwen	37,66%
	77		

De bezetting binnen het ambtelijk- en WerXaam personeel is iets afgenomen. De stand in 2015 was 79 personen. In vergelijking met vorig jaar is het percentage mannen iets gedaald (63%) en vrouwen iets gestegen (37%). Er waren in 2016 4 ambtenaren waarbij het contract voor de duur van 1 jaar is uitgebreid naar een 40 uur.

Bezetting 2016 Ultimostand in personen BV naar geslacht

Mannen	21
Vrouwen	12
	33

Mannen	63,64%
Vrouwen	36,36%

Het totaal aantal medewerkers binnen de BV's is licht gedaald van 35 (in 2015) naar 33 (in 2016). Het percentage mannen is gedaald en bij de vrouwen gestegen. In vergelijking met vorig jaar 69% mannen en 31% vrouwen.

Man / vrouw verdeling bij in- en uitstroom Wsw

Instroom	Aantal	WSW bestand	Begeleid Werken
Man	7	7	0
Vrouw	4	3	1
	11		

Uitstroom	Aantal	WSW bestand	Begeleid Werken
Man	63	52	11
Vrouw	42	36	6
	105		

Bedrijf 1 betreft SW-medewerkers. Bedrijf 10 betreft Begeleid Werken medewerkers. Doordat de participatiewet per 1-1-2015 in gang is getreden is er geen sprake meer van instroom. De enige instroom die we hebben in beide bedrijven zijn de wisselwerkvormen van Begeleid Werken. De instroom in bedrijf 1, zijn teruggekomen vanuit bedrijf 10, en deze medewerkers hadden een terugkeergarantie. De instroom in bedrijf 10, zijn afkomstig van bedrijf 1.

Instroom in 2015 was totaal 10 medewerkers en in 2016 totaal 11 medewerkers. Uitstroom was in 2015 228 medewerkers en in 2016 105 medewerkers.

Man / vrouw verdeling bij in- en uitstroom AP/WX

Instroom	Aantal	Ambtenaren bestand	WerXaam Bestand
Man	38	0	38
Vrouw	17	0	17
	55		

Uitstroom	Aantal	Ambtenaren Bestand	WerXaam bestand
Man	41	2	39
Vrouw	18	1	17
	59		

Instroom

Van de 55 medewerkers die ingestroomd zijn in 2016, waren er 53 vakantiekrachten werkzaam. 2 medewerkers hebben een dienstverband gekregen binnen WerXaam bv.

In het WerXaambestand worden zowel vakantiekrachten als oproepkrachten geadmistreerd. Dit geeft een vertekend beeld qua instroom in het WerXaambestand. De vakantie- en oproepkrachten zijn namelijk maar een aantal weken/maanden werkzaam.

Uitstroom

Van de 59 medewerkers die uitgestroomd zijn, zijn er 55 vakantie- en 2 oproepkrachten uit het WerXaambestand uitgestroomd. Daarnaast is er 1 WerXamer en zijn er 3 ambtenaren uitdienst gegaan.

WerXamers: 1 WerXaam medewerker met wederzijds goedvinden,.

Ambtenaren: 2 ambtenaren zijn met pensioen gegaan en 1 ambtenaar is door reorganisatie uit dienst gegaan.

Man / vrouw verdeling bij in- en uitstroom BV's in personen

Instroom	Aantal	Uitstroom	Aantal
Man	5	Man	8
Vrouw	2	Vrouw	1
	7		9

De instroom binnen de BV's is gedaald van 8 (in 2015) naar 7 (in 2016). De uitstroom binnen de BV's is iets gestegen van 7 (in 2015) naar 9 (in 2016).

Leeftijdsofbouw Wsw in personen

< 25 jaar	26 t/m 35	36 t/m 45	46 t/m 55	Vanaf 56	Totaal
24	166	266	520	452	1428

Leeftijdsofbouw Ambtelijk-/WX personeel in personen

< 25 jaar	26 t/m 35	36 t/m 45	46 t/m 55	Vanaf 56	Totaal
2	6	15	30	24	77

Leeftijdsofbouw BV's in personen

< 25 jaar	26 t/m 35	36 t/m 45	46 t/m 55	Vanaf 56	Totaal
3	8	8	8	6	33

Uitstroom Wsw naar reden in personen

In personen	2015	2016
Doorstroom	1	2
Overleden	5	9
VUT / pensioen	36	33
Langdurig arbeidsongeschikt	14	2
Begeleid werken	8	0
Ontslag van rechtswege	121	24
Disciplinair ontslag	0	1
Ontslag wegens passeren ondergrens Wsw	6	0
Verhuizing	0	0
Overige	20	19
Ontslag in proeftijd	0	1
Terugplaatsing DW na BW	6	9
Overplaatsing andere SW / gemeente	11	5
Totaal	228	105

Overige is onderverdeeld door 5 medewerkers door middel van overige persoonlijke omstandigheden uit dienst zijn gegaan en 14 medewerkers zijn er door middel van wederzijds goedvinden uitdienst gegaan.

IOP's en beoordelingsgesprekken Drechtwerk breed

In 2016 is tot op heden 86,84% van de jaarlijkse IOP- en beoordelingsgesprekken gehouden en geregistreerd. Leidinggevend en kunnen tot 31 januari 2017 de IOP's van het voorgaande jaar aanleveren. We hebben op dit moment dan ook nog geen definitieve eindstand.

Bezetting 2016 (Ultimostanden) in fte's

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Wsw	1216,66	1213,43	1210,55	1207,46	1201,79	1198,59	1192,15	1183,51	1178,03	1173,58	1162,11	1151,28
Beg werken	103,58	102,58	101,18	99,54	98,54	96,80	94,96	95,76	95,76	94,26	93,36	93,36
AP	32,71	32,71	31,71	31,71	31,71	31,71	31,71	31,71	30,71	30,71	30,71	30,71
WerXaam	41,64	42,64	42,64	42,64	42,64	42,64	41,64	41,64	42,64	42,64	42,64	42,64
BV's	19,64	19,64	20,64	20,64	19,64	18,80	20,15	20,15	21,15	19,80	19,80	19,80
Stage onbetaald	44,00	48,00	45,00	39,00	39,00	37,00	23,00	28,00	29,00	30,00	29,00	27,00
Stage betaald	5,33	6,85	2,41	1,52	0	0	0	1,00	1,22	1,22	2,00	1,78

3.2 Afkortingen

DB	Dagelijks Bestuur
AB	Algemeen Bestuur
SW	Sociale Werkvoorziening
AP	Ambtelijk Personeel
WX	WerXaam
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
GR	Gemeenschappelijke Regeling
KAM	Kwaliteit Arbo & Milieu
SHV	Schuld Hulp Verlening (Drechtwerk)
BSHV	Bureau Schuld Hulp Verlening (Sociale Dienst Drechtsteden)
BVO	Basis Veiligheid Openbare Ruimten
VCA	Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers
AKA	Arbeidsmarktgekwatificeerd Assistent
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen

Colofon

Dit jaarverslag is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van de Directie van Drechtwerk

Kamerlingh Onnesweg 1
3316 GK Dordrecht

Postbus 528
3300 AM Dordrecht

T 078 – 652 59 11
E info@drehtwerk.nl
I www.drehtwerk.nl